

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník LI ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 22. 4. 2021 ♦ cena 19 Kč

4

fotografie Antonín Fibigr

SLOVO STAROSTY

Milí čtenáři,

zdá se, že konečně díky očkování proti Covid 19 a hlavně díky zakázanému úsloví „promoření populace“ ten neřád znatelně polevuje. Ony jsou totiž ve skutečnosti promořeny asi 3 miliony obyvatel, protože toto množství lidí v Česku virus prodělalo oficiálně i neoficiálně. A přičteme-li 2 miliony naočkovaných, jsme snad na polovině počtu všech obyvatel. Snad je u drtivé většiny lidí nadějnou pravdou, že po prodělání nemoci nebo po očkování budou mít v průměru okolo osmi měsíců pokoj. Mezitím se naočkují další miliony lidí, k tomu bude jaro a léto, tedy zažijeme blahodárný vliv slunečních paprsků. Ať tedy ten prашivý, dusný mrak v podobě Covidu jde „do pryč“.

Nyní však stále testujeme antigenními testy podle nařízení vlády. My jsme to v praxi vyřešili tak, že využíváme služeb hradeckého Domova seniorů Na Biričce, jehož zaměstnanci k nám přijíždí vždy v úterý na radnici a testujeme každého našeho zaměstnance a zaměstnance mateřských škol. Ještě jsme zprostedkovali tutéž možnost pro chlumecké firmy. Konkrétně se jedná o TEROM, BIKERS CROWN, STAVTE, NIROSTU, DESPU, JIRY a STAVOS (názvy firem jsou bez celých obchodních názvů). Například KOVOPLAST si testuje zaměstnance u obvodních lékařů, KAND má svoje testy. Jsme rádi, že se takto podařilo pomoci jiným firmám a sejmut z nich i protivné břímě administrativy. Zde bych chtěl jmenovitě poděkovat paní ředitelce hradeckého domova seniorů Ing. Daniele Luskové MBA za tuto vynikající možnost. Její zaměstnanci obětavě firmy objíždí, aby se v nich co nejméně narušila výroba. Daniela je chlumeckou občankou a my ji za to máme rádi.

Očkování nabírá na obrátkách, vakcíny by již měly být k mání a chlumečtí obvodní lékaři obětavě nehledí na osobní čas. Právě na nich nyní bude záviset, jak budou naši občané zaopatřeni očkovací látkou. I oni si zaslouží náš obdiv a úctu.

Aby toho nebylo málo, Chlumec nad Cidlinou se dostal do totálního obklíčení další nebezpečné nákazy vysoce patogenní aviární influenzy, česky ptačí

chřipky. Navštívil jsem na konzultaci pana ředitele Státní veterinární správy MVDr. Hantsche. Ohniska nákazy byla zjištěna v chovech firmy PERENA. Nejprve jsme byli vyčleněni do desetikilometrové kružnice pásma dozoru, ale po výskytu dalšího ohniska v obcích Luková a Kosičky jsme bohužel spadli do střeženější tříkilometrové kružnice ochranného pásma. Kromě místních částí Lučice a Pamětník, protože jejich katastrální území zůstalo pouze v pásmu dozoru. Proto bylo zorganizováno 16 dvoučlenných hlídek z řad zaměstnanců města a členů osadních výborů, aby spočítali u malochovatelů veškeré pematé zvířectvo (slepice, husy, kachny, holuby, papoušky...). Děkuji naprosté většině obyvatel za vstřícnost k našim hlídkám, i když se také občas setkaly s celkem hrubou arogancí některých majitelů nemovitostí. Dnes, kdy píše tyto řádky, je 30. března a žádný úhyn se zatím nepotvrdil. Kéž by to tak zůstalo. Trnem v oku mi v této situaci zůstává naprosto debilní situace ohledně asi čtyřstahlavého hejna zdvočelých holubů, kterých jakoby se tvrdá nařízení státní veterinární správy netýkala. Přitom právě toto hejno je nesmírně rizikové. Již několik let se snažíme o jeho likvidaci, ale marně. Selhal postupný odchyt (několik desítek kusů bylo odchyceno, dvojnásobné množství se vylihlo), poštolka nebo sokol se ve středu města na věži neudrží (průběžně se zde vyskytují na lešení lidé, zaměstnaní opravou fasády, k tomu silný ruch centra a dopravy... Opakovaně jsem žádal odpovědné orgány, aby nám byl umožněn organizovaný odstřel za bezpečných podmínek pro obyvatelstvo. Odstřel by provedli opravdoví mistři ostrostřelci brokovnicemi. Orgány policie, životního prostředí i veterinární správy jsou skeptické a hlavně alibistické. V současnosti ještě jednáme o možnosti postupného odstřelu pomocí větrovek (vzduchových pušek) například městskou policií, ale i zde se každý děsí předpisů a nařízení. K něčemu se nyní přiznám: Asi před 25 lety jsem byl vyzván tehdejším místním panem děkanem, abychom hejno postříleli. Během týdne jsme následně s kamarádem vzduchovkami zlikvidovali asi 140 holubů a hejno zdeci-

movali na několik let. Dnes by mě za to zavřeli a duchem mdlí fanatičtí ochránci zvířat by mně vydrápali oči. Jak bizarní situace: když se u nás potvrdí nákaza ptačí chřipkou i v malochovech, bude zplynováno možná do dvou tisíc domácích zvířat, ale toho nakažlivého hejna holubů, které soustavně ničí historické stavby v centru města, které může šířit i další nebezpečné choroby pro lidi, se to opět netýká!!! Holt názorná ukázka neschopnosti zákonodárců s konkrétním problémem něco udělat a ulehčit občanům České republiky běžný život.

Probíhá celostátní sčítání obyvatelstva České republiky. Většinou se asi lidé přihlásí do dokumentu elektronicky a také ho tak po vyplnění údajů odešlou, ale je možná i písemná forma. Snad ty údaje budou na dalších deset let dobře využitelné.

Zastupitelstvo schválilo zřízení nové organizační složky – Městská kulturní zařízení. Znamená to po dlouhých letech propojení samostatných malých organizačních složek Městského muzea Loreta, Městské knihovny s informačním centrem a Městského kulturního střediska Chlumec nad Cidlinou v Klicperově domě. Je to pokus o variabilnější a flexibilnější fungování kulturního života. Město tím sleduje lepší možnost využití zaměstnanců v oblasti kultury. Chlumec nad Cidlinou ročně dotuje z veřejných financí prodělek v kulturních zařízeních částkou okolo 4.500.000 korun. V dnešní době je navíc kultura zcela ochromena, snad s výjimkou půjčování knih. Po mnoho měsíců máme kulturní budovy hermeticky uzavřené a nedokáží odhadnout, jak se budou kulturní akce probouzet k životu. Budou-li platit i v létě jistá omezovací nařízení v podobě omezeného přístupu publika na hromadné akce, je otázkou, zda vůbec zorganizovat Chlumecké hudební léto na koupališti, na podzim a v zimě Klicperův Chlumec a adventní akce. Také nelze odhadnout, zda se lidé na Chlumecku nadšeně až nadřazeně vrhnou na kulturní akce, anebo bohužel kultura v tradiční podobě lidem již prostě přestala chybět. K tomu přidejme přetrvávající strach z šíření epidemie u mnoha opatrných a trvale vyděšených lidí. Zkrátka je před námi velké neznámo v postupném startování kulturního života. Podobný otazník máme před očima v provozování městské-

ho koupaliště a kempu. S tím vším se musíme popasovat, zkušenosti z minulá nemáme.

Koncem loňského roku jsme splnili tvrdé nařízení v podobě zpracování a schválení zastavovacích studií na plochách určených k rozvoji bydlení, v souladu s územním plánem. Obecně řečeno, zastavovací studie jsou velmi důležité, aby nevznikala chaotická, urbanisticky neřízená výstavba. Každý si uvědomuje, že někdy musí vést přes x hektarů území prostupy v podobě budoucích komunikací, v nichž nebo podél nichž také vedou potřebné inženýrské sítě – elektřina, vodovod, kanalizace, veřejné osvětlení, případně zemní plyn. Do toho platí nařízení, že na dva hektary zastavěné plochy musí zpracovatel studie někde vymezit deset arů veřejně přístupné plochy – zeleň. Schválených zastavovacích studií máme několik, před konečným schválením v zastupitelstvu byly připomínkovány v komisích investiční a majetkové, kde členy tvoří řada profesních odborníků. A přesto: již nyní se na nás valí připomínky a nesouhlasy soukromých vlastníků půdy v dotčených územích. Logicky se často těmto vlastníkům zahrad a sadů nelíbí, že právě přes jejich parcelu je navržena komunikace nebo veřejná zeleň. Někdo namítne, že by se zpracovatel studie měl dopředu se všemi vlastníky domluvit, protože soukromé vlastnictví je bohužel dnes nedotknutelné. Letité zkušenosti urbanistických architektů však praví, že právě tohle je „sekyra do špalvu“. Až na výjim-

ky se k dohodě nedokázalo přistoupit. Naprosto jiná situace je, když je celé zpracovávání území v majetku jednoho nebo pouze několika vlastníků. To se to maluje a posléze realizuje! Když však studie zahrnuje území mnoha desítek vlastníků, je to nesmírně složité, každý preferuje soukromé zájmy. Veřejný zájem je často tvrdě odsunut do pozice otloukánka. Avšak i soukromý vlastník dotčeného pozemku by si měl uvědomit, že právě kapacitní inženýrské sítě v území velmi vysoce zvyšují hodnotu pozemků do budoucna. Na posledním zastupitelstvu bylo toto podrobně řešeno na lokalitě s názvem X1 (cca 25 hektarové území mezi lokalitou Na Františku a komunikací k Olešnici). Zastupitelstvo po dlouhé rozpravě souhlasilo s přepracováním již schválené studie formou bez parcelace a s akceptováním vyhnutí se budoucích komunikací již existujícím stavbám. Srdce skalního urbanisty krvácí, srdce soukromého vlastníka jásá. Může to však mít za následek, že se i zde nová výstavba postupně pohne kupředu. Podotýkám, že v této velké lokalitě město zatím nevlastní mnoho ploch, silně převládají plochy soukromé.

Velmi dobrou zprávou pro obyvatele místní části Pamětník je investice VaKu Hradec Králové a.s. do propojení vodovodního řádu ze Štítu do Pamětníka. Akce bude trvat dva měsíce – v dubnu a květnu. Její hodnota je 8.500.000 korun. Po zprovoznění dojde k odstavení slabého místního vodního zdroje. Ka-

pacita kvalitního zásobování pitnou vodou je tedy v této části Chlumce nad Cidlinou konečně trvale vyřešena.

Prožili jsme rozpačité Velikonoce, které jsou největším svátkem křesťanů, pomlázkové pobíhání od domu k domu se moc nekonalo. Děti a studenti stále nechodí do škol. Kladu si otázku, jak je možné, že Česká republika je údajně na nelichotivých předních místech v nakaženosti Covidem 19 na světě a přitom jsme nechali zavřené školy a školky po nejvíce dnů v celé Evropě! Je to jeden z nejhorších kroků této populistické vlády, kterých se dopustila. Nyní se vážně koketuje s tím, že děti v mateřských školách budou dvakrát týdně testované a i ony budou muset nosit roušku. Co je to za zjevnou diametrální hloupost? Vždyť tato děti nemají dostatečně vyvinuté plíce (v roušce se obtížněji dýchá), stokrát za den si na roušku sáhnou ručičkami. Jak budou svačit a obědovat a jak budou ve školce spát? Cožpak za těchto podmínek dají maminky děti do školky? A v televizích smí donekonečna vystupovat pouze fanatičtí ustrašenci Kubeck a Hořejší, rozumnějším epidemiologům (příkladem je profesor Beran) je vstup do médií odírá a ani vláda jim nenaslouchá. Současná politická úroveň v nejhořejších patrech, rozumějme vláda a prezidentská kancelář, snad nikdy nebyla horší. Takže všichni zoufale doufáme: již v květnu bude líp! Ať se tak stane!

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Vážení spoluobčané,

každá dobrá zpráva potěší. V rozvoji města je pozitivní informace k výstavbě v plánovaných lokalitách. Na Skalce k Novému Městu je investor Sting připraven prostavět v letošním roce až 19 milionů korun pro zbudování splaškové a dešťové kanalizace, vodovodu a přístupových komunikací. Na Krašově připadají v úvahu dvě lokality. Propojením komunikace Na Františku se silnicí Palackého k Olešnici vznikne příležitost pro stavbu rodinných domů. Na projekčních pracích zasiťování se již intenzivně pracuje.

ČEZ, a.s. překládá kabel napětí z vysokého vedení pod zem. Pro obyvatele města to znamená nepříjemnost s roz-

kopáním chodníků. Výhodou je ovšem vedení elektřiny v zemi. Podmínka města je uvedení do původního stavu s pěti letou zárukou na vzniklé závady. Po Rooseveltově ulici čeká překládka i na Pražské, Na Vinici, Dvořákově a Jiráskově. Termín dokončení je 31. 8. 2021.

Zastupitelé se opakovaně zabývají otázkou nesprávného parkování na místních komunikacích. V Rooseveltově ulici by po opravě chodníku v úseku Dvořákova – provozovna pana Krajzla mohly vzniknout v etapách pruhy pro cyklisty a parkovací zálivy.

Bohužel po 65 letech došlo k zániku Speciální základní školy v Chlumci nad Cidlinou k 30. 6. 2021. Odlov žáků způ-

sobený inkluzí znamená, že pro minimální počet dětí již škola od příštího školního roku odloučené pracoviště v našem městě nebude provozovat. Žáci přejdou částečně pod základní školu, nebo jim bude nabídnuto vzdělávání v okolních speciálních a praktických školách. Město Chlumec nad Cidlinou pro děti a mládež nabízí využití Zdravotního fondu na kompenzaci nákladů spojených s dopravou a vzděláváním. Volné prostory budou využity základní školou na rozšíření kapacity učeben pro zvýšený počet žáků. Náklady ve výši cca 3,5 milionu Kč jsou investicí do našich dětí.

V rámci akce Uklidíme Česko bylo pod organizací místních skautů sebráno dobrovolníky 54 pytlů odpadu. Nejlepší odpadky jsou takové, které vůbec nevzniknou. Díky všem dobrovolníkům i organizátorům.

Mgr. Vladan Kárník
místostarosta města

Pavel Hampl

Procházka za poklady Chlumecka. Mapu s vyznačením pokladu jsem získal od vůdce chlumeckých skautů: „Vráto děkuji, mapa byla pravá.“

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 69. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 8. 3. 2021

Rada města:

■ **Schvaluje** ukončení nájemního vztahu k pozemku parc. č. 1383, orná půda o výměře 1.249 m² v k.ú. Lučice u Chlumce nad Cidlinou dohodou k 31. 12. 2020.

■ **Schvaluje** poskytnutí části pozemku parc. č. 178/1 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou formou Smlouvy o poskytnutí pozemku pro zřízení zpevněné plochy na náklady investora.

■ **Schvaluje** jako dodavatele akce „Rekonstrukce koupelny a zdiva (byt č. 6 v ul. 9. května č.p. 121/I) Fast Traffic s.r.o., Hradec Králové, Kukleny, Pražská třída 6/62 IČO: 05610541 na základě předložené cenové nabídky.

■ **Schvaluje** zadání zakázky „Stavební úpravy víceúčelové haly, Sokolská č.p. 795 v Chlumci nad Cidlinou“ společnosti Kurštejn stavební a obchodní firma s.r.o., IČO: 28762576.

■ **Schvaluje** následující poskytnutí daru sportovním a zájmovým organizacím:

Myslivecký spolek Chlumec nad Cidlinou – celkem do 3.700,- Kč
Modelářský klub SMČR Modelklub Chlumec nad Cidlinou p.s. – 2.250,- Kč

Schvaluje následující poskytnutí finančních příspěvků sportovním a zájmovým organizacím:

Divadelní soubor KLICPERA Chlumec nad Cidl. – 15.000,- Kč
Český svaz chovatelů,

Základní organizace Chlumec nad Cidl. – 6.250,- Kč

Splašená lokomotiva Chlumec nad Cidl. – 18.300,- Kč

Český kynologický svaz ZKO Chlumec n. Cidl. – 127

– 7.500,- Kč
Četnická stanice

Chlumec n. Cidl. z.s. – 13.000,- Kč
Pionýr, z.s. – Pionýrská skupina

Tábormík – 24.000,- Kč
Český rybářský svaz, z.s. – 22.500,- Kč

„Sport Chlumec z.s.“ – 27.750,- Kč
SBTS Chlumec nad Cidlinou, p.s. – 25.000,- Kč

■ **Schvaluje** poskytnutí finančního daru ve výši 10.000,- Kč společnosti Laxus z.ú. Nymburk na terénní práce v Chlumci nad Cidlinou zaměřené na drogovou problematiku.

■ **Schvaluje** konečný návrh řešení parkoviště (křižovatka) v ul. Smetanova od VDI Projekt s.r.o., Třída Míru 109, 530 02 Pardubice, IČO: 28860080 s připomínkami uvedenými v zápisu.

VÝPIS Z USNESENÍ 70. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 22. 3. 2021

Rada města:

■ **Schvaluje**, v návaznosti na článek III/ Smlouvy o správě majetku s Osadním výborem Lučice, dlouhodobé využití jedné místnosti o podlahové ploše 22,3 m² v budově č.p. 42 v Lučicích ***** dle předložené žádosti s po-

platkem ve výši 1.000,- Kč/měsíc + spotřebovaná el. energie.

■ **Schvaluje** realizaci akce „Parkování za obytnými domy v ul. 9. května“ (varianta č. 3) dle návrhu firmy VDI Projekt s.r.o., Třída Míru 109, 530 02 Pardubice, IČO: 28860080.

■ **Schvaluje** stavební úpravy Zdravotního střediska Jungmannova 114 (WC a denní místnost lékaře) dle návrhu předloženého projekční kanceláři Ing. arch. Jan Zima, Fügnerova 263, 503 51 Chlumec nad Cidlinou IV, IČO: 15589854.

■ **Schvaluje** zadání zpracování projektové dokumentace „Úpravy prostor po speciální škole v areálu ZŠ v Chlumci nad Cidlinou“ projekční kanceláři Ing. arch. Jan Zima, Fügnerova 263, 503 51 Chlumec nad Cidlinou IV, IČO: 15589854 na základě předložené cenové nabídky.

■ **Schvaluje** dodavatele a uzavření smlouvy o dílo na akci „Projektová dokumentace na dopravní a technickou infrastrukturu lokality Krašov“ s firmou VDI Projekt s.r.o., Třída Míru 109, 530 02 Pardubice, IČO: 28860080 dle předložené cenové nabídky.

■ **Schvaluje** zadání zakázky „Dopravní terminál v Chlumci nad Cidlinou“ společnosti M – SILNICE a.s., IČO: 42196868.

VÝPIS Z USNESENÍ 21. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 24. 3. 2021

Zastupitelstvo města:

■ **Schvaluje** pořízení nové Územní studie Chlumec nad Cidlinou – lokalita X1 – Palackého, u Olešnice dle podkladů OSMI pro 21. zastupitelstvo.

■ **Schvaluje** záměr prodeje části pozemku parc. č. 1508/1 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou o výměře cca 55 m² s minimální cenou 700,- Kč/m².

■ **Schvaluje** prodej pozemku parc. č. 1392, orná půda o výměře 1.328 m² v k.ú. Lučice u Chlumce nad Cidlinou BEST, a.s., IČO: 25201859 se sídlem čp. 148, 331 51 Rybnice s kupní cenou 100,- Kč/m².

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení 6/13/20, uzavření smlouvy o bezúplatném převodu pozemku parc. č.

1413/3, vodní plocha o výměře 112 m² v k.ú. Lučice u Chlumce nad Cidlinou dotčený Přírodě blízkým protipovodňovým opatřením „Ochranná protipovodňová hráz – Lučice – sever“.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení 12/19/20, prodej pozemku parc. č. 952/41, ostatní plocha o výměře cca 6 m² přilpčené k pozemku parc. č. 951/11 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 300,- Kč *****.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení 12/19/20, prodej části pozemku parc. č. 1364/4 o výměře cca 19 m² přilpčené k pozemku parc. č. 1361/4 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 300,- Kč/m² ***** a *****.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení 12/19/20, prodej části pozemku parc. č. 1461/12 o výměře cca 9 m² přilpčené k pozemku parc. č. 1318/6 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 300,- Kč/m² Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s., IČO: 48172898, Věta Nejedlého 893/6, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové.

■ **Neschvaluje** záměr směny části pozemku parc. č. 281 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za část pozemku st. 1223/2 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou o výměře cca 170 m².

■ **Bere na vědomí**, v návaznosti na usnesení 6/18/20, aktuální informace k pořízení územní studie na plochu P 63 v lokalitě Komenského. **Rozhodlo** o vypuštění podmínky ustupujícího podlaží u prostorového uspořádání v ploše smíšené obytné – v centrech měst (SC) ve 3. změně Územního plánu Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** koupi spoluvlastnického podílu ve výši id. 1/2 pozemku parc. č. 1302/27, ostatní plocha o celkové výměře 109 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 100,- Kč/m².

■ **Schvaluje** koupi části pozemku parc. č. 1365/22, ostatní plocha o výměře cca 19 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 100,- Kč/m².

■ **Schvaluje** koupi pozemku parc. č. 1417/6, ostatní plocha o výměře 184 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za cenu 100,- Kč/m².

■ **Bere na vědomí** úpravu rozpočtu na rok 2021, rozpočtové opatření č. 2 až 5. Příjmy se zvyšují o 1.831,67 tis. Kč, výdaje se navyšují o 2.658,19 tis. Kč a financování se navyšuje o 826,52 tis. Kč.

■ **Schvaluje** poskytnutí finančních příspěvků z rozpočtu města takto: Fotbalový klub Chlumec nad Cidlinou, z.s. – 221.250,- Kč, Tělocvičná jednota Sokol Chlumec nad Cidlinou – 339.250,- Kč, SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Chlumec nad Cidlinou 113.250,- Kč, DDM JK Chlumec nad Cidlinou z.s. – 75.000,- Kč, Junák – český skaut středisko Černého havrana Chlumec nad Cidlinou, z.s. – 61.000,- Kč.

Schvaluje poskytnutí dotace z rozpočtu města takto: ve výši 51.000,- Kč SH ČSM – Sbor dobrovolných hasičů Chlumec nad Cidl. na pořízení vycházkových uniforem a ve výši 227.000,- Kč Fotbalovému klubu Chlumec nad Cidlinou, z.s., IČO: 45981051 (pravidelný příspěvek na údržbu a správu areálu Na Hatích snížený o 30 %).

■ **Bere na vědomí** informaci ředitele Mateřské školy, Speciální základní školy a Praktické školy, Hradec Králové ve věci ukončení činnosti odloučeného pracoviště v budově ZŠ v Chlumci nad Cidlinou ke dni 30. 6. 2021.

■ **Pověřuje** radu města zajištěním stavebních úprav prostor, které škola využívala pro rozšíření kapacity výuky 1. stupně ZŠ Chlumec nad Cidlinou.

■ **Ruší** k 31. 5. 2021 organizační složky města Městské kulturní středisko Chlumec nad Cidlinou, Městské muzeum LORETA, Chlumec nad Cidlinou a Městská knihovna a turistické informační centrum Chlumec nad Cidlinou, okr. Hradec Králové a **zřizuje** s účinností od 1. 5. 2021 organizační složku města Městská kulturní zařízení, která bude integrovat činnosti vykonávané zrušenými organizačními složkami pod jedno centrální řízení.

■ **Projednalo** petici občanů Pamětníka (řešení kanalizačních přípojek) a **trvá** na realizaci odkanalizování obce tlakovou kanalizací.

■ **Deleguje** Ing. Miroslava Uchytily jako zástupce Města Chlumec nad Cidlinou na jednání řádné valné hromady společnosti Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. konané dne 2. 6. 2021 v Kongresovém centru Aldis, a.s. Hradec Králové.

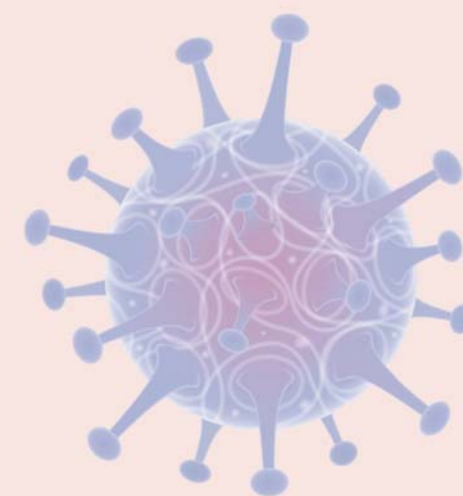
Jana Jelínková
asistentka starosty

***** skrytá informace dle zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Antigenní testování

Parkoviště Kozelkova vila
Komenského ulice,
Chlumec nad Cidlinou

Pondělí, středa, pátek 6–11
Úterý a čtvrtek 13–18

Vážení občané,

v průběhu následujících dnů pro Vás plánujeme otevřít **na parkovišti u Kozelkovy vily** antigenní odběrové centrum na covid-19.

Antigenní testy jsou rychlé, bezbolestné a mohou nám velmi pomoci se zvládnutím současné epidemiologické situace a předejít tak vážným dopadům, které s sebou koronavirus bohužel přináší.

Testování bude probíhat na parkovišti v Komenského ulici v odběrové buňce **každý den**. Na test si můžete **rezervovat konkrétní termín** pomocí následujícího odkazu zde: <https://linktr.ee/Antigennitestovani> nebo **přijít i bez rezervace**.

Aktuální provozní dobu můžete nalézt na našich stránkách – www.facebook.com/testovaniantigenu a vždy také na vývěsce buňky v tištěné podobě.

Testování je určeno každému, kdo má o tuto prevenci zájem, včetně široké veřejnosti. Po provedeném testu **obdržíte vždy potvrzení**, které může sloužit i pro potřeby zaměstnavatele.

Každý test automaticky **zadáme do centrálního registračního systému**, takže lze testování využít i pro naplnění zákonných povinností ze strany všech zaměstnavatelů. Pro **blíží informace** nás můžete kdykoliv kontaktovat na e-mailu testovaniantigenu@gmail.com nebo na našem facebooku <https://www.facebook.com/testovaniantigenu>, kde Vám vždy rádi poradíme a kde budou vždy veškeré aktuální informace.

Po dobu celoplošného antigenního testování obyvatel jsou tyto **testy zdarma**, hrazené zdravotním pojištěním. Absolvovat je můžete vždy **jednou za 3 dny**. Můžete tak využít tuto možnost i v rámci prevence například před setkáním s rodinou nebo v případě zdravotních obtíží.

Testování je rychlé, výsledek se dozvíte do 15 minut. Pokud chcete možnost testování využít, využijte přednostně rezervaci přes odkaz. Testování je možné na místě i bez předchozího přihlášení, přednost budou mít zájemci s předem rezervovaným termínem.

Antigenní testy provádíme **šetnými metodami**, můžete si vybrat, zda bude odběr proveden z nosu, úst nebo jen ze slin. V případě nosního přístupu lze využít i moderní testy, kdy se vzorek odebírá jen z přední části, a proto je odběr zcela bezbolestný.

Budeme rádi, pokud tuto snadnou možnost testování využijete, abychom společně dokázali odhalovat ohniska možné nákazy a společně tak docílili snížení počtu nakažených osob.

Za celý projekt s pozdravem **MUDr. Jan Pavel Novák**.

Jak jsme se v roce 2020 podíleli na ochraně životního prostředí?

Díky svým obyvatelům se Město Chlumec n. C. může v roce 2020 pochlubit sběrem starého elektrického určení ke zpětnému odběru a recyklaci o hmotnosti 39,03 t. Na každého obyvatele tak připadá 7,09 kg vysloužilých spotřebičů. Byla tím uspořena spotřeba elektřiny a produkce skleníkových plynů, celosvětově omezena těžba ropy a železné rudy, a recyklaci se pokryla i část dodávek mědi nebo hliníku pro průmyslovou výrobu.

Konkrétní přínos obyvatel vyčísluje Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí, které na základě dosažených výsledků vystavil kolektivní systém pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů Elektrowin.

Vyplyvá z něj, že díky obyvatelům došlo za rok 2020 k úspoře produkce CO₂ o 465,77 tun. Víte, kolik smrků pohltí stejné množství CO₂? 180 ks.

Nebylo nutné vytěžit 22 881,36 litrů ropy. Představte si, že z tohoto množství se pokryje spotřeba pohonných hmot aut, např. na cestu z Prahy do Brna po dálnici D1, a to 856 krát.

Došlo také k úspoře 235 545,32 kWh energie. Asi stejné množství, jako kdybychom spustili cyklus myčky nádobí 235546 krát.

Podařilo se recyklovat 22 449,96 kg železa. Toto množství recyklovaného železa by bylo možné použít pro výrobu 921 ks nových praček, bez nutnosti těžby železné rudy.

Recyklací vysbíraných spotřebičů se podařilo získat 792,39 kg mědi, což by postačilo pro ražbu 140870 1 Kč mincí, nebo 978,87 kg hliníku, který by stačil na výrobu 65258 plechovek o objemu 0,33 l.

Elektrowin v roce 2020 úspěšnou spolupráci ocenil 52 445,00 Kč ze svého motivačního programu.

Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

Inzerce

Svozy separovaného odpadu na rok 2021:

PLASTY (žlutá) – DRUHÁ středa v měsíci:
(12. 5., 9. 6., 14. 7., 11. 8., 8. 9., 13. 10., 10. 11., 8. 12. 2021)

PAPÍR (modrá) – TŘETÍ středa v měsíci:
(19. 5., 16. 6., 21. 7., 18. 8., 15. 9., 20. 10., 17. 11., 15. 12. 2021)

Bc. Ladislava Zemanová
referentka správního odboru

2 otázky pro... MDDr. Elišku Kopeckou, místní zubařku

V průběhu krátkého povídání s osobnostmi spjatými s Chlumcem nad Cidlinou bychom vám rádi přiblížili jejich názory, přání a pohled na svět. Vnímáme je jako důležité a inspirující podněty pro každodenní práci v našem

městě. Velmi nás těší, že pozvání přijala MDDr. Eliška Kopecká, místní zubařka.

Eliško, v Chlumu patříš mezi skvělé zubní lékařky a chválu slyšíme i na to, jak si Tě, díky přístupu, oblíbili malí pacienti. Jaký máš názor na ordinování ve městě jako je Chlumec nad Cidlinou? Proč se vlastně lékaři do maloměst nehrnou a co by se muselo změnit, aby tomu bylo naopak?

Děkuji za takovou milou zpětnou vazbu. Má práce zubní lékařky mě nejen živí, ale zároveň i baví a naplňuje. U nás v ordinaci jsou dětské pacienti vítáni a se sestřičkou se snažíme, aby se k nám rádi vraceli. V současné době je velice těžké najít zubního lékaře, který přijímá nové pacienty, Chlumec n. C. není bohužel výjimkou. Město netrápí nedostatek zubních lékařů, problémem je spíše jejich věkové složení. Tzv. „stop stav“ ordinací je většinou odrazem zkrá-

cené ordinační doby a ukončování praxe bez náhrady nového následovníka. Napomáhá tomu i fakt, že mladí zubní lékaři se do menších měst nehnou. Zapřičiňuje to nabídka lukrativnějších pracovních a finančních podmínek ve městech větších a možnost vybudovat si základnu pacientů, kteří o svůj chrup opravdu pečovat chtějí a jsou ochotni si nadstandardně připlatit. Navíc založení vlastní praxe s moderním vybavením, které je dnes neodmyslitelnou součástí moderní stomatologie, je nesmírně nákladnou záležitostí. Pevně ale věřím, že se jistě najde nějaká odvážná mladá zubařka anebo zubař, kteří posílí zubní péči v Chlumu.

Ve svém volném čase netradičně relaxuješ. Jaký sport provozuješ?

Jistě se jedná o narážku na můj koníček, který není úplně typický ženský, a tím je motorsport. Miluji hezká a rychlá auta. Vyrůstala jsem v automobilové dílně svého tatínka a byť to někomu může přijít zvláštní a nepochopitelné, auto pro mě není jen dopravním pro-

středkem. Stalo se pro mě srdcovou záležitostí a jízdu v něm si užívám. Nejsem pirátkou silnic, pravidelně vyjždím na uzavřené závodní okruhy, kde si mohou vyzkoušet hranice své i svého benzinového miláčka.

MDDr. Eliška Kopecká

Děkuji za rozhovor,
Mgr. Vladan Kárník

Inzerce

Inzerce

Mobilní aplikace Česká Obec

Město Chlumec nad Cidlinou spustilo do provozu užitečnou pomůcku pro vaši rychlou a pohodlnou informovanost o dění ve městě Chlumec nad Cidlinou o důležitých informacích, uzavírkách, poruchách, povinnostech plateb apod.

Součástí aplikace je i Kalendář událostí či modul Hlášení závad.

Informace se do aplikace automaticky stahují v časových intervalech několikrát denně přímo z webových stránek města.

Zkrátka aplikaci Česká Obec stačí nainstalovat zdarma do svých telefonů (Android nebo iPhone) spustit a vyhledat „Chlumec nad Cidlinou“. Potom už budou automaticky chodit upozornění a nové informace přímo do oznamovací lišty telefonu.

Aplikaci Česká Obec stahujte buď přes **GooglePlay** nebo **App Store**.

Modul Hlášení závad:

V aplikaci naleznete možnost zpětné vazby směrem k úřadu.

Vidíte nedostatek v našem městě, například čemou skládku, nesvítící veřejné osvětlení, či jiný nedostatek, jednoduše kliknete v aplikaci ve spodní liště na Hlášení závad, kde se otevře jednoduchý formulář který vyplníte, přidáte fotografii závady, přidáte lokalizaci buď přímo na místě, nebo vyberete na mapě, a to přidržím prstu na místě závady a dáte odeslat.

Hlášení ve formě emailu přijde na městský úřad, kde bude řešen.

Důležité upozornění:

Pokud si aplikaci nainstalujete, zkontrolujte v Nastavení telefonu – aplikace – zapnutí upozornění na již nainstalovanou aplikaci Česká Obec!!!

Mobilní aplikace má velikost 4,56 kB, což zabere minimální místo v paměti mobilního zařízení. Na nové události jste upozorněni prostřednictvím notifikací (upozornění) a na požadavek si načte pouze vybraný příspěvek, který město zadá. Je tedy šetrná k baterii i mobilním datům.

Meteostanice Chlumec n. Cidlinou náměstí

Přehled vybraných hodnot pro březen 2021

Rychlost větru

Maximální hodnota:
5,9 m/s 12. 3. 2021

Náraz větru

Maximální hodnota:
12,0 m/s 13. 3. 2021

Srážky

Maximální denní úhrn:
5,1 mm 4. 3. 2021

Celkový úhrn:
11,7 mm

Teplota

Minimální hodnota:
-6,4 °C 9. 3. 2021

Průměrná hodnota:
2,8 °C

Maximální hodnota:
25,6 °C 31. 3. 2021

Relativní vlhkost

Minimální hodnota:
28,2 % 31. 3. 2021

Průměrná hodnota:
83,7 %

Maximální hodnota:
100,0 % 4. 3. 2021

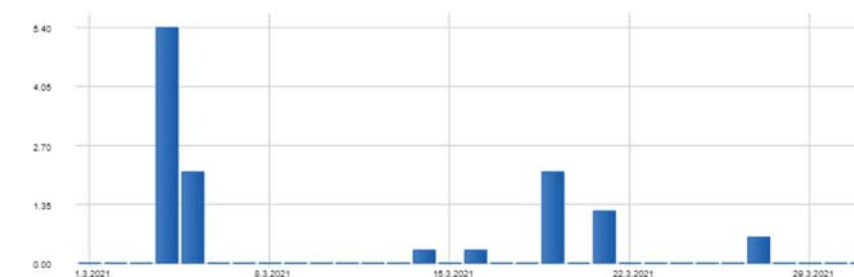
Atmosférický tlak

Minimální hodnota:
1000,6 hPa 13. 3. 2021

Průměrná hodnota:
1020,8 hPa

Maximální hodnota:
1036,9 hPa 1. 3. 2021

Srážky pro březen 2021

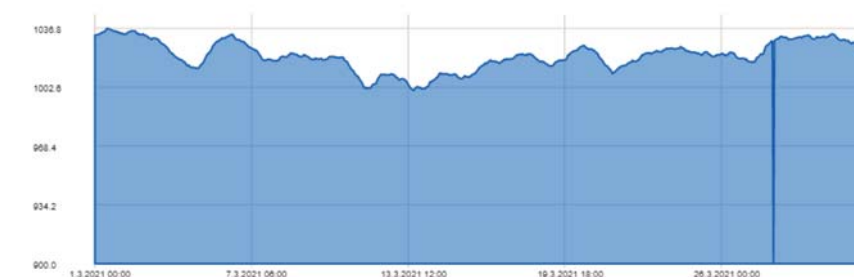
Teplota pro březen 2021

Vlhkost pro březen 2021

Tlak pro březen 2021

Zdroj dat: <http://moje.meteo-pocasi.cz/chlumec-nad-cidlinou-namesti/>

Slovo šéfredaktorky

Právě ve chvíli, kdy se vám, milí čtenáři, dostává do ruky 4. číslo našeho místního periodika, stojíme, jak je často všude uváděno, na prahu nejkrásnějšího měsíce v roce, května, nebo chcete-li, máje. Příroda tento měsíc obdařila nevidaným kouzlem květů, vůní i barev. Svoji roli hrají také všechny rostliny, nevyjímaje stromy. Obklopují nás celý život, jsme s nimi svázáni, aniž bychom si to nějak zvlášť uvědomovali. I v Chlumeckých listech jsme věnovali zejména těm v našem okolí dost prostoru, ať už v zajímavých příspěvcích, nebo na fotografiích našeho dvorního fotografa, pana Fibi-gra. Obojí nás vždy vedlo na zajímavé výlety, které, jak vím, řada z nás s radostí absolvovala. Velmi hezkou tradici v našem městě se stalo i sázení stromů rodičů za narozené děti. Ač je nám to mnohdy líto, víme, že řada starých stromů musela být v i našem blízkém okolí z důvodů bezpečnosti pokácena, a tohle je vlastně taková

krásná náhrada. A jak všichni víme a cítíme, stromů a zeleně není nikdy dost. Jsou to pro nás, jak víme ze školních hodin přírodopisu, takové přírodní plíce. Nevím, jestli máte svůj oblíbený strom, ale pokud ano, rádi se k němu vrátíte, třeba se o něj i staráte – řežete, stříháte, hnojíte, zaléváte, pokud je to strom „užitečný“, sklízíte jeho plody... Já takový strom v dětství měla. Byla to nízká košatá jablonoň v rohu naší zahrady. V její koruně jsem proseděla dlouhé hodiny. Hrál jsem si tu, četla, snila, vyhlížela své blízké, až se budou vracet domů. Prožila jsem tu opravdu krásné chvíle, na které velmi ráda vzpomínám. Strom ale nemusíte mít ve svém vlastnictví. Já dnes žádný takový nemám, protože naše zahrada vypadá jinak, ale stromy, lesy i aleje mám pořád moc ráda pro jejich svěžest, stín ve vysílujícím horku, pro jejich květy na jaře či pro barevné listy na podzim. I v zimě působí holý strom v přírodě krásně. Stačí se jen dívat a vnímat i ostatními smysly... Dnes bychom vám, v době, kdy stromy kvetou a vypadají nejkrás-

něji z celého roku, rádi připomněli velmi oblíbený a úspěšný televizní seriál České televize Paměť stromů, kterým nás celých 15 dílů bravurně a s poetikou sobě vlastní, provázel, dnes již nežijící, herec Luděk Munzar. Dovolte nám připomenout jeho krásná slova, která znějí skoro jako pohádka: „Na začátku nebylo slovo, ale strom. Sebejistě se rozkročil v prázdné krajině. Tam ho objevil člověk. Posadil se pod něj, sešel se s jiným člověkem, zmínil se o něm v kronice, podepsal pod ním smlouvu, počal nový život, ano, i umíral. A strom trval. Přežil desítky lidských životů a stal se památným stromem, živým organismem, který nás všechny přesahuje. Je dominantou krajiny a času. Postojme pod ním s respektem, dotkněme se jeho kmene, dívejme se do jeho koruny, zamysleme se nad jeho existencí, nad hodnotami, které přináší.“

Mgr. Milena Komárková

P. S. V tomto čísle Chlumeckých listů vám přinášíme ještě další příspěvky o stromech, tak doufáme, že si je s chutí a se zájmem přečtete.

Jak na výsadbu stromů na vlastním pozemku

Plánujete sázet stromy?

Poradíme vám, jak začít a na co si dát při výsadbě pozor.

Ještě před výsadbou byste si měli ujasnit řadu věcí, například, k čemu má daný pozemek sloužit a jak moc se o něj a o zeleň plánujete starat. Představit si, jaký bude strom v dospělosti i jaký bude mít vliv na své okolí. Každá dřevina má totiž specifické nároky. Některé preferují vyšší vlhkost, jiné jsou suchomilné, či světlo milné. To vše je při navrhování potřeba zohlednit.

Pozor na invazivní a jedovaté druhy

Pokud se na pozemku pohybují děti, neměli byste zde vysazovat jedovaté druhy, konkrétně třeba tis. Zvýšenou pozornost výběru druhů by měli věnovat také alergici. Pyly lísky, břízy, olše, či vrby jsou silné alergeny a na jaře by si zahrady moc neužili. Zamyslet

byste se měli i nad tím, zda se výsadba do daného místa hodí z širšího kontextu. Například akát, který pochází ze Severní Ameriky, se v podmínkách České republiky velmi dobře šíří a vytlačuje původní druhy. Sázet do krajiny nepůvodní druhy je tedy nevhodné.

Souhlas souseda (ne)třeba

Při plánování výsadby musíte dbát také na to, aby byly dodrženy všechny zákonné povinnosti. Občanský zákoník říká: „Nestanoví-li jiný právní předpis nebo neplyne-li z místních zvyklostí něco jiného, platí pro stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 metry jako přípustná vzdálenost od společné hranice pozemků 3 metry a pro ostatní stromy 1,5 metru.“ Z toho vyplývá, že váš pozemek musí být dostatečně široký, aby nebyla tato povinnost porušena. Případně si musíte zajistit souhlas vlastníků okolních pozemků.

Jak na výsadbu ve velkém

Příprava výsadby ve větším měřítku vyžaduje peníze a čas. Ucelené informace o tom, co organizace takové výsadby obnáší, včetně odkazů na finanční zdroje, najdete na webu sazimebudoucnost.cz. Tam si můžete stáhnout i podrobné manuály, jak stromy sázet a jak o ně po výsadbě pečovat. Na webu najdete také informa-

ce o možnostech finanční podpory výsadeb.

Každý strom se počítá

Vysazené stromy je dobré evidovat. K tomu slouží centrální registr stromů na webu Sážíme budoucnost. Zaregistrovat do něj výsadbu může každý, kdo od roku 2019 vysadil stromy mimo les. Po zaregistrování se strom přidá na interaktivní mapu a sa-

počítá se mezi nové stromy vysazené v naší krajině a v obcích.

Díky tomu získáváme unikátní přehled o druzích a počtech stromů vysazených v ČR a můžeme měřit dopad společného úsilí všech, kdo sází stromy. Na celonárodní úrovni neexistují žádné souhrnné přehledy o kácení a sázení stromů. Registrace nově vysazených stromů je proto velmi důležitá.

A. Poledňáková

Lidé na Královéhradecku se zapojili do sázení stromů na 105 místech. V Krchlebech sázela čtvrtina obce

Přes milion stromů, které rostou na 2 670 místech, eviduje Nadace Partnerství v databázi celonárodní iniciativy Sážíme budoucnost. Do výsadbové výzvy s podporou Ministerstva životního prostředí, Nadace Tipsport a dalších desítek partnerů, která míří na desetkrát více stromů, se zapojily tisíce lidí také z Královéhradeckého kraje. Místní na Královéhradecku uspořádali za dva roky 105 akcí. Se sázením stromů mají zkušenosti například v Krchlebech poblíž Kostelce. V jedno stohlavé obci místní vloni vysázeli hned 26 stromů. Tisíce podobných příběhů, do kterých se celorepublikově zapojilo přes 32 tisíc dobrovolníků, eviduje web www.sazimebudoucnost.cz.

„K letošnímu březnu se sešlo 1 064 380 stromů. Nejoblíbenější jsou mezi lidmi výsadby alejí s 1088 akcemi, populární jsou také solitéry, zelené oázy nebo sady. Nejvíce akcí najdeme ve Středočeském a Jihomoravském kraji. Nejčastěji lidé sázejí listnaté druhy, věvodí duby, lípy a javory. Náhradní výsadby a rekultivace zůstávají významným zdrojem nových stromů, dominují ale již méně než v prvním roce a jejich provedení je velmi kvalitní. Komunitní akce ale převažují, nejaktivnějšími sazeči jsou města a obce s 1 106 výsadbovými akcemi, následují veřejné instituce a spolky a neziskovky. Právě obce přitáhly na své výsadby také nejvíce dobrovolníků, celkem 10 817, přes 10 tisíc lidí se podařilo zapojit i ve firmách,“ shrnuje vedoucí iniciativy Barbora Chmelová z Nadace Partnerství.

Zapojilo se například hned 23 sázejících z obce Krchleby. Lokality pro výsadbu 11 jabloní a 15 hlohů vybírali zástupci radnice spolu s místními. Ti se za odborného dozoru podíleli i na samotné výsadbě. „Předpokládali jsme, že pokud se občané budou podílet na výsadbách dřevin, budou pak ochotní spolupracovat i na následné péči a získají k zeleni v obci vztah. To je důležité zejména pro snížení vandalismu,“ prozradil zástupce obce Krchleby. V současné době je kvůli zvyšování teplot a snižování množství srážek pro nové výsadby

stále těžší přežít a také nahradit již dožitou zeleň. Zástupci obce proto chtěli občanům ukázat, kolik úsilí je spojeno se založením nové zeleně pro další generace.

Kdo chce sázet i letos, má aktuální možnost získat grant až 60 tisíc korun od Nadace Partnerství. Na větší projekty do 250 tisíc korun nabízí prostředky také stát prostřednictvím Státního fondu životního prostředí. Dotace státu zájemcům zafinancuje nejenom nákup materiálu a výsadbu, ale i následnou péči o nové stromy. „I druhý rok naší společné iniciativy Sážíme budoucnost ukázal, že lidé mají o výsadbu zeleně opravdu obrovský zájem. V našem vlastním programu lidé už vyčerpali 200 milionů korun na výsadbu v okolí svých domovů, sídel firem nebo na obecních pozemcích ve městech, díky kterým poroste téměř 50 tisíc nových stromů. Proto jsme v březnu přidali dalších 100 milionů korun, aby sázení mohlo dále pokračovat. A nových 20 milionů na stromy mimo les je připraveno také v Programu péče o krajinu, který je aktuálně otevřený pro zájemce. S ohledem na velkou popularitu těchto dotací se budeme snažit najít další finanční prostředky, aby dotační titul mohl pokračovat i v budoucnu,“ komentuje ministr životního prostředí Richard Brabec. Všechny grantové příležitosti lidé najdou na www.sazimebudoucnost.cz v sekci finance.

Kontakt pro média: David Kopecký, Nadace Partnerství, david.kopecky@nap.cz, 721 468 231

nadace partnerství
LIDÉ A PŘÍRODA

ZAKLADATEL
A KOORDINÁTOR

Nadace Tipsport

GENERÁLNÍ
PARTNER

Ministerstvo životního prostředí

SPOLUINICIÁTOR

sazíme
budoucnost

www.sazimebudoucnost.cz

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

Sázíme budoucnost

PRESSKIT

Vyhodnocení dvou let
iniciativy

www.sazimebudoucnost.cz

①

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

NEJČASTĚJŠÍ TYPY VÝSADBY

Nejvíce Češi sázeli aleje, celkem během 1 088 akcí. Oblíbené jsou také solitérní výsadby (659 akcí), zelené oázy (411 výsadeb) a sady (318). Naopak výsadby remízů (152) a větrolamů (42) příliš netáhnou. Nejvíce dobrovolníků se zapojilo do výsadeb zelených oáz (12 170) a alejí (12 011).

www.sazimebudoucnost.cz

③

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

ČESKO#SAZIBUDOUCNOST

Data k březnu 2021
Data k únoru 2020

- 1 064 380 STROMŮ
- 563 028 STROMŮ
- 32 188 DOBROVOLNÍKŮ
- 8 828 DOBROVOLNÍKŮ
- 2 670 VÝSADEB
- 471 VÝSADEB

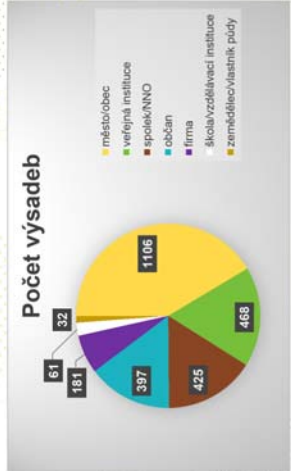
www.sazimebudoucnost.cz

②

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

KDO#SAZIBUDOUCNOST

Nejaktivnější sazeči jsou města a obce (1 106 výsadbových akcí), které následují veřejné instituce s 468 akcemi, dále pak spolky a neziskovky s 425 akcemi a občané s 397 akcemi. Firmy zorganizovaly 181 výsadeb, školy a vzdělávací instituce 61 a zemědělci a vlastníci půdy 32 akcí.

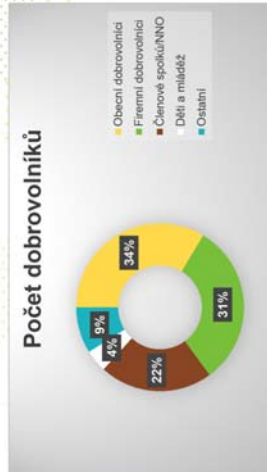
www.sazimebudoucnost.cz

④

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

ZAPOJENÍ DOBROVOLNÍKŮ

Celkem se do výsadeb zapojilo přes 32 tisíc lidí. Nejvíce sazečů nalákaly na své akce obce (10 817) spolu s firmami (10 086), spolky a neziskovkami (7 027). Mladých se zapojilo 1 394.

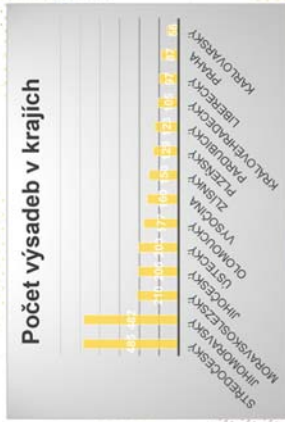
www.sazimebudoucnost.cz

⑤

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

KDE SE SÁZÍ

Celkem proběhlo 2 670 výsadeb. Mezi top 5 nejaktivnějších krajů, co do počtu výsadeb, patří Středočeský kraj (485 akcí), následovaný Jihočeským (482), Moravskoslezským (210), Jihočeským (206) a Ústeckým (203 akcí). Nejméně aktivní byli organizátoři v Karlovarském kraji (56 akcí).

www.sazimebudoucnost.cz

⑥

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

CO SE SÁZÍ

Nejčastěji lidé sázejí listnaté druhy, věvodí duby, lípy a javory. Do top 10 se probojovaly i dva jehličnany: borovice a modřín a z ovocných stromů třešeň.

www.sazimebudoucnost.cz

⑦

sázíme
budoucnost
hlavou srdcem rukama

www.sazimebudoucnost.cz

⑧

Stará řemesla – PROVAZNICTVÍ

Provaznictví patří k nejstarším řemeslům vůbec. Výrobky z pletených motouzů, provazů i lan lidstvo provází od nepaměti. Jako nejstarší provazy sloužily pravděpodobně kořeny stromů, větvičky keřů nebo lýko zpod kůry. Nejlépe se hodilo stromové vlákno z lípy, vrby, jilmu, bílého dubu, ořechu, moruše, kaštanu nebo cedru. Také se používala kozí srst nebo lidské vlasy.

První zmínky o provažnictví na našem území pocházejí z 10. století. Šlo tehdy o velmi rozšířené řemeslo, provažníci se dali najít ve městech i v každé větší vesnici. Provažnictví se tradičně v rodině dědilo.

Provažník v minulosti neměl na starosti jen výrobu provazů a provázků, ale i výrobu strojů pro koně, sítě na ryby, ptáky, zvěř nebo hmyz. Zvláště v okolí Kutné Hory byla velká spotřeba silných a dlouhých provazů a lan pro místní stříbrné doly.

Práce provažníka začínala pěstováním konopí, které pak dále zpracovával. Konopí je velmi odolný materiál, který se

neroztahuje a nehnije. Dalšími nejsnáze dostupnými materiály byly len, kopřiva, juta, žíně, štetiny a další přírodniny. V Praze v roce 1924 bylo 18 provažnických závodů a 17 obchodů s provažnickým zbožím. Mimo provazy se začaly vyrábět volejbalové sítě, prádelní šňůry, lana pro horolezce nebo houpací sítě.

V současnosti je provažnictví už zaniklé řemeslo. Poslední provažníci se vyučili v šedesátých letech minulého století. Od té doby se této práci věnují jen zaškolení lidé. Ručně vyrobené provazy se výjimečně zhotovují pro hrady, zámky nebo zahrady.

O historii provažnictví se můžeme více dozvědět v našem jediném provažnickém muzeu v Deštné u Jindřichova Hradce. Také je možné seznámit se s provažnictvím v Centru řemesel Botanicus v Ostré.

Foto ze začátku 20. století – Praha

A jak to bylo u nás v Chlumci? V historických pramenech našeho města můžeme najít zmínku o provažnících.

V tereziánském katastru z 26. 11. 1713 jsou zapsáni jako provažníci Šimon Louda, Christina Loudová, Václav Louda, Kašpar Vamberský, Jan Valeš, Jan Neumann a Karel Kalina. V roce 1747 úřad uvedl, že v Chlumci je 10 mistrů provažníků.

Roku 1770 bylo zavedeno v Chlumci první číslování domů a soupis obyvatelstva. Město bylo rozděleno na čtyři části: I. V městě, II. Hradecké předměstí, III. Kolínské předměstí, IV. Pražské předměstí. Podle toho můžeme určit místo, kde žili někteří provažníci z této doby:

Karel Kalina – Hradecké předměstí, číslo 33
Matěj Louda – Pražské předměstí, číslo 47
Josef Vamberský – Pražské předměstí, číslo 66
Josef Beneš – Pražské předměstí, číslo 71

Z názvu tohoto starého řemesla bylo odvozeno také přídomek „Provažník“. **Víte, kolik jich po naší republice**

běhá? Tolik, jako je letopočet narození Kunhuty Uherské, druhé manželky Přemysla Otakara II. Tak pátrejte!

Mgr. Věra Teplá a Zdeněk Hataš

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
5/21	čtvrtek 29. 4.	čtvrtek 20. 5.
6/21	čtvrtek 27. 5.	čtvrtek 17. 6.
7/21	čtvrtek 1. 7.	čtvrtek 22. 7.
8/21	čtvrtek 5. 8.	čtvrtek 26. 8.
9/21	čtvrtek 2. 9.	čtvrtek 23. 9.

Vzpomínáme...

„Dávno, dávno již tomu...“ Tak začíná Babička Boženy Němcové. Vypůjčila jsem si tento známý citát k připomenutí, že 17. dubna 1906 se manželům Horynovým v Pamětníku narodil jako prvorozený syn Václav. A to letos právě 115 let. Vyrůstal v nemajetné rodině malorolníka a po absolvování měšťanské školy v Chlumci byl jako nadaný přijat ke studiu na Raisově učitelském ústavu v Jičíně, kde si na studium přivydělával kondicemi mladších spolužáků. Po absolvování ústavu působil jako učitel několik let na málotřídkách v obcích u Chlumce a od roku 1927 se stal učitelem matematiky, češtiny a kreslení na chlapecké měšťanské škole v Chlumci nad Cidlinou.

Pro otce nebyla jeho pedagogická činnost jen zaměstnáním, ale především životním posláním. Snažil se, aby si jeho žáci odnesli do života maximum poznatků a zkušeností. Těm z méně podnětných rodin po vyučování pomáhal, aby dobře zvládli probírané učivo.

Václav Horyna se do dějin Chlumce zapsal i jako významný kulturní pracovník. Od roku 1937 se podílel na divadelních festivalech Klicperův Chlumec, na kterých přijali účast i známí členové Národního divadla jako Zdeněk Štěpánek, Vlasta Fabiánová, Zdeněk Otava

a další. Aktivně působil i ve Vlastivědném muzeu, založil na zámku Muzeum selských bouří.

Václav Horyna

Od Boha dostal spisovatelské nadání, které uplatnil ve svých 14 literárních dílech. Již před 2. světovou válkou vydal Pověsti z kraje Malátova a Klicperova, dále vyšly jeho Pověsti českého severovýchodu, Stopami dávných světů a řada dalších děl obsahově spojených s Chlumcem, kterému věnoval biogra-

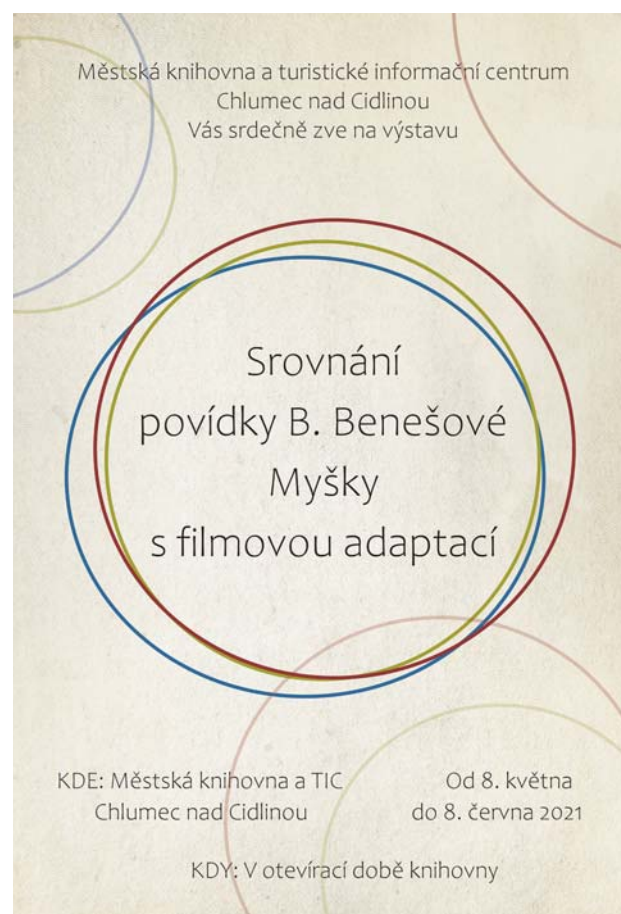
fickou publikaci Důvěrné listy Václava Klimenta Klicpery z roku 1982. Toto dílo je výsledkem třicetiletého studia podkladů a dokumentů o tomto geniální českém divadelnictví.

Václav Horyna v roce 1945 spoluzakládal hradecké studio Československého rozhlasu a ve spolupráci s rozhlasem pokračoval i po roce 1961, kdy se přestěhoval do Prahy. Avšak celý svůj život zůstal duší i srdcem Chlumečkem, milujícím malebné město, kam se rád v důchodu vracel. Těšilo ho, když se zase mohl setkat se svými přáteli, bývalými žáky, když pozoroval, jak jeho město na březích Cidliny vzkvétá. A byl zde doma.

Věřím, že ještě žijí někteří jeho žáci a pamatují si na svého pana učitele nebo jejich potomci, kteří toto jméno znají z vyprávění svých rodičů či prarodičů. Byli bychom rádi, kdyby u příležitosti 115 let výročí jeho narození mu věnovali tichou vzpomínku.

A možná, že se i Městská knihovna v Chlumci nad Cidlinou dočká nového názvu Knihovna Václava Horyny. Jistě by si toto čestné uznání zasloužil za vše, co pro rozvoj kultury v Chlumci během svého života vykonal.

Ing. Hana Nováková, CSc.

Inzerce

Inzerce

Když nemůžeš do muzea...

Tento příspěvek píše na konci března, kdy není ještě jasné, kdy se naše muzeum pro návštěvníky otevře. Proto bych vám ráda představila projekt, který vznikl právě v této, pro kulturu tak složitě, době.

Projekt jsem pracovně nazvala „Když nemůžeš do muzea...“ a vznikl podle známého přísloví o hoře a mohamedánovi. Další okolnost, kterou tento projekt využívá, jsou poloprázdné výlepové plochy. Nic se neděje, tudíž se ani plakáty nelepí. A to už je jen krůček k nápadu nalepit na každou výlepovou plochu plakáty s přetištěnými starými fotografiemi z muzejních sbírek. Na každé ploše tak kolemjdoucí uvidí právě tu fotu, která se k místu, kde stojí výlepovka, váží aneb, jak toto místo vypadalo dříve. V rámci projektu jsou polepeny všechny výlepové plochy. V Chlumu nad Cidlinou je jich jedenáct a další tři pak v místní části Kladruby a v obcích Lučice a Pamětník. Zde bych ráda poděkovala za spolupráci Lence Malíkové, která některá historická vyobrazení Pamětníku sehnala.

Na každé ploše jsou tři plakáty s fotografiemi z nejbližšího okolí výlepové plochy, pokud takové fotografie v muzejních sbírkách byly. V opačném případě (to se týká hlavně přilehlých obcí, kde mají jen jednu výlepovou plochu) jsou použity historické fotografie dané obce. Kromě fotografií je připojen i plánek všech výlepových míst v Chlumu s vyznačenou možností, jak se tato místa dají obejít. Úmyslně jsem fotografie nepopisovala, abych diváka neochudila o dobrodružství z objevování. Je to i proto, že bych ráda v Chlumeckých lis-

tech vždy každé místo podrobněji popsala a tím případné záhady odhalila.

Ještě bych vás, v souvislosti s tímto projektem, ráda poprosila o poskytnutí starých fotografií z Chlumu nad Cidlinou a okolí. Některá místa se fotila i foti stále (náměstí, zámek atd.), ale fotografie některých částí zcela chybí. Proto budu ráda, pokud máte fotografie třeba vašeho domu, jak kdysi vypadal, nebo vaší ulice, ráda foto-

grafie převzmu do muzea nebo si je alespoň okopíruji. Pokud doma nějaké poklady objevíte, volejte prosím na moje číslo: 608 705 051. Předem všem moc děkuji!

Přeji vám radostné jarní putování po našem městě a okolí a jen doufám, že než si tento článek přečtete, budou ještě plakáty viset na svých místech...

Helena Krátká

Chlumecká škola se hlásí

Lajčků pulování
V lese jsme hledali sajčky
a plnili různé úkoly.
Nejvíce mě bavilo skákat
přes kaluže. Hledání pokla-
du jsem si moc užil.
Petr

*Jmes jsem se vydala s rodiči
hledat poklad. Podle fotek jsem
hledala úkryty sajčeků.
Na konci cesty jsem našla
poklad s odměnou. Největší
radost jsem měla, že
jsem potkala paní učitel-
ku. Bylo to prima.*

Bára Kubáčková

*V neděli jsem se s rodiči vypra-
vil hledat úkrytý poklad.
Cestou jsme hodně bloudili.
Ale potkali jsme Lofinku s její maminkou.
Které se také ztratily a proto jsme
se na cestu za pokladem vydali s
nimi.
Našli jsme dobře dopadlo, i když po
dlouhém hledání, jsme úkrytý poklad
společně našli.
Moc Vám děkujeme za dobrodružný
výlet.*
Kubík N.

*Milá paní učitelko,
pulování za sajčím pokladem
bylo pro nás velký dobrodružství.
Cestou jsme s Bělou plnili
úkoly. Když jsme došli docela
daleko v lese jsme viděli stádo
a mamka si myslěla, že to jsou
kančí, ale byli to osli s koněm.
Děkujeme vám za krásnou cestu
a paní učitelce Ladce za sajč-
ky.*

Lofča Č.

tří vyučovací hodiny a další vyučování probíhá pouze formou úkolů a ZUŠ, pokud funguje, tak jen přeposíláním nahrávek. Činnost souborů je většinou úplně pozastavena. A to je špatně a je to obrovská škoda.

A právě díky odezvě od příbuzných z jiného kraje a kamarádů z okolních měst, kteří nestudují v Chlumu n. C., jsem zjistila, jak výborně si obě naše školy poradily s distanční výukou. Kromě výcho, které jsou blokovány ministerstvem školství, věřte tomu, jedeme každý den klasický rozvrh a opravdu se učíme, všechny předměty! Učitelé se nám věnují, probírají nové látky, zkouší a píšeme i testy. Jen je vše přes PC. Pokud nerozumíme, máme možnost přes Classroom oslovit určitého učitele a on nám poradí, vysvětlí, případně při další hodině nepochopenou látku zopakuje.

Příznávám, že při on-line výuce ZUŠ je to komplikovanější. Příčná flétna, klavír a zpěv, toto vše studuji na ZUŠ – pravidelně dle rozvrhu s mými učiteli hrají a zpívám, pilujeme stupnice, vybíráme nové skladby a pevně věříme, že se tento školní rok v ZUŠce ještě uvidíme. A vystoupení... alespoň prozatím on-line, na stránkách ZUŠ.

Sbor a orchestry, ano, i tady se scházíme každý týden, ve zpěvu se střídáme, při orchestru hrajeme party jednotlivě, dohromady hrát a zpívat on-line bohužel nejde. Povídáme si, ukazujeme si různé techniky hraní a zpívání. Je perfektní, že jsme pořád v kontaktu a scházíme se alespoň on-line, za to velké díky, ale není nad to, když sedíte na zkoušce a za vámi burácí celý orchestr; už se vážně těším na normální zkoušky. Snad už brzy přijde doba, že chodit do školy bude zase normální.

Adéla Studničková 8.B

Touto cestou bych chtěla moc poděkovat všem učitelům ze ZŠ a ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou, patří vám obrovské díky za bezva přístup v této virové době.

Už je to rok, co bojujeme s virem, který nás odtrhl od našeho běžného školního režimu, a já pevně věřím, že nás čeká již jen pár dnů vyučování on-line a vrátíme se zpět do školních lavic, ke svým spolužákům, kamarádům a učitelům. Jsem moc ráda, že bydlím v Chlumu a chodím tu do školy, protože v jiných krajích mí vrstevníci mají denně maximálně

Vize SŠTŘ 2021

Na počátku měsíce března došlo k ukončení termínu pro podávání přihlášek ke studiu na středních školách, které bude zahájeno ve školním roce 2021/2022. Obecně můžeme říct, že letošní náborová činnost byla odlišná, zvláštní, nestandardní. Jako škola jsme se museli poprat se zcela novými způsoby a trendy v komunikaci se základními školami. Nebyl nám dopřán osobní kontakt s potencionálními uchazeči, jako tomu bylo v předchozích letech. Nicméně díky našim šikovným kolegům jsme vytvořili skvělé video o jednotlivých oborech školy a další propagační materiály. Jistě i dlouhodobé kontakty s výchovnými poradci základních škol se nám staly pomocí. A jak nakonec dopadlo skóre přijímacího řízení? Na to nám odpoví ředitel školy Mgr. Vladimír Blažej.

Kolik přihlášek ke studiu bylo tedy podáno na naši školu v 1. kole přijímacího řízení?

„Celkem bylo na Střední školu technickou a řemeslnou podáno 192 přihlášek ke studiu, do této bilance nepočítáme druhé přihlášky uchazeče o studium, které jsou rovněž určeny pro naši školu, pouze pro jiný obor.“

Pokud bilanci porovnáte s loňským rokem, jaký je výsledek?

„Je to trochu úsměvně kuriózní, ale počet je úplně stejný jako v loňském roce.“

O které obory byl největší zájem?

„Letos bilanci vévodí zájem o obor Mechanik opravář motorových vozidel, který vyučujeme ve dvou vzdělávacích programech. Vyšší zájem je o potravinářské obory, u oboru Opravář zemědělských strojů máme letos omezenou kapacitu v podobě 30 žáků 1. ročníku, a tudíž dvě třídy jako vloni neotevřeme. Ostatní obory zůstávají víceméně početně konstantní.“

Kolik tříd škola otevře v 1. ročníku v příštím školním roce?

„Management školy zvolil šťastné číslo sedm. Dvě třídy v 1. ročníku otevřeme v oboru Mechanik opravář motorových vozidel. Odchází nám šest tříd a plánovaně prozatím 126 žáků, takže bychom se mohli lehce rozrůst a přifouknout.“

Je vedení školy spokojeno se zájmem o studium v naší škole?

„Střízlivě ano, ale samozřejmě úplně spokojeno není nikdy. Veřejnost v mnoha směrech vnímá někdy méně uplatnitelnost absolventů a někdy spíše dá na jakési marketinkové líbivé výkřiky plné usměvavých šťastných studentů různých oborů, které mnohdy s realitou nemají příliš společného.“

Abychom se ne bavili jen o přijímacím řízení. Škola, ač momentálně nemůže fungovat klasicky, neusíná

na vavřínech a neustále posouvá své hranice dál. Zkuste, prosím, zhodnotit, jaké byly významné akce, které v roce 2020 a v předchozích letech směřovaly ke zlepšení materiálně-technických podmínek školy?

„My máme takzvanou triádu rozhodujících investičních projektů. Dva jsme již splnili, máme nová střediska v Novém Bydžově Na Švarcavě pro technické obory a v Chlumci nad Cidlinou pro potravinářské a gastronomické obory. Nyní pracujeme na středisku v Hlušicích pro další skupiny technicky orientovaných oborů, první fází by měla být demolice staré stavby bývalých dílen. Tato akce je pro další rozvoj školy hodně fatální. Vedle toho jsme zrekonstruovali sportovní halu, dokončili modernizaci domova mládeže a řady učeben, nyní nás čeká kanalizační přípojka v Hlušicích, rekonstrukce trafostanice v Hlušicích a rekonstrukce komunikace v chlumeckém středisku. Postupně modernizujeme autopark a náš cíl je nyní také moderní autobus. V tomto investičním směru se rozhodně nenudíme.“

Jaké plány má škola pro nadcházející rok/roky?

„O těch materiálních bylo psáno v předchozí otázce. V roce 2021 jsme po pětileté periodě přistoupili k revizi našich školních vzdělávacích programů, snažíme se reagovat na oborové změny, nové trendy a na názory našich partnerů. Od září 2021 bychom tyto vzdělávací programy uvedli v život. Chystáme změny v profilové maturitě, zde věříme, že letošní zmatečné politické teze k této zkoušce budou výjimkou. A hlavně nás čeká restart výuky, zejména té praktické, a také obnovení silné stránky naší školy, kterou je spolupráce s partnery, jež je od března roku 2020 hodně redukována. V tomto směru si snad vládnoucí establishment uvědomí, co současná epocha znamená pro naše žáky a studenty a co pro budoucnost tohoto státu.“

Jsou nějaké další vize, které byste v budoucnu rád uskutečnil?

„Moje vize směřuje zejména ke krvi každého školského zařízení, tedy k personálnímu a osobnostnímu obsazení pozic pedagogů a vedení školy. V SŠTŘ příliš není místo pro méně odolné a emočně nestabilní typy. V managementu školy průběžně omlazujeme a myslím, že se to pozitivně projevilo téměř okamžitě. Máme v plánu zahájit spolupráci s vysokými školami, které budoucí pedagogy vychovávají. V oblasti učitelů praktického vyučování hledáme zejména pracovitě flexibilní lidi v odborné sféře s ochotou se dále vzdělávat. Stále sázíme i na výuku prostřednictvím odborníků z praxe a touto cestou bych chtěl jít ve spolupráci s koncepčními partnery školy dále. Nechci zapomenout na úsek technický a ekonomický, ten funguje výborně, ale i zde musíme reagovat na rodná čísla a vývoj. Takže moje základní vize je předat školu po skončení funkčního období v dobré materiální, personální a ekonomické kondici.“

Mgr. Petra Hrnčířová

Výuková videa na SŠTŘ

Doba distanční výuky na školách vede často k inovacím, modernizacím výukových metod a prostředků. Ne jinak tomu je na Střední škole technické a řemeslné v Novém Bydžově. Vzhledem k podstatě školy, kdy se jedná především o obory založené na praktických dovednostech, nestačí pouhá teoretická výuka. Proto začala vznikat vlastní databáze výukových videí, která dopomohou názornější výuce teoretických předmětů, a to i distanční formou.

Na podrobnosti o vzniku tohoto projektu odpoví zástupce ředitele Mgr. Petr Motyčka.

Jak vznikla myšlenka školní databáze výukových videí?

Při teoretické výuce odborných předmětů mi stále více chyběla názorná ukázka různých strojírenských pojmů, které se objevují přímo v praktické činnosti. Žáci získávají během studia mnoho informací, které si naučí pouze nazpaměť místo toho, aby si propojili několik věcí dohromady a dokázali definovat pojmy přímo z praxe.

Kdo všechno se na tvorbě podílí?

Natáčecí tým má prozatím 2 členy, kteří se starají o celkovou kompletaci výukových videí.

Každé pondělí zasedá porada PR (public relations), která schvaluje navržená videa a případně upravuje jejich koneč-

nou podobu. Musím upřímně říci, že se snažíme vytvořit videa na vysoké úrovni (natáčení z několika pohledů, střih, namluvení atd.), která by mohla posloužit i několik let.

Jak probíhá proces vzniku?

Učitel teorie napíše svůj požadavek natáčecímu týmu, který kontaktuje příslušného učitele odborného výcviku orientující se danou problematikou. Před zahájením samotného natáčení musí být video schváleno pondělní poradou, kde si zároveň upřesní detaily zpracování. Následně je důležité dobře naplánovat strategii natáčení až po finální dokončení výukového videa.

Co považujete za ideální cíl tohoto projektu?

Cílem projektu je vytvořit krátké výukové video, které by dokázalo lépe přiblížit a vysvětlit danou problematiku pro technické i potravinářské odvětví během teoretického vyučování. Doba samotného videa spolu s namluveným komentářem trvá kolem 5 minut. Videa mají v sobě didaktickou formu (od obecného až k detailnímu přiblížení daného pojmu spolu se shrnujícími otázkami na závěru videa), aby dokázala každému žákovi vytvořit spojení teorie s praxí.

Mgr. Petra Hrnčířová

Inzerce

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA

www.msberuska-chlumec.cz

„Uklidme zahradu Berušky“

Jako každý rok, tak i letos byla na konec března vyhlášena celostátní úklidová akce „Uklidme Česko“. V Mateřské škole Beruška jsme k této akci přistoupili po svém a také jsme si ji po svém nazvali – „Uklidme zahradu Berušky“. Přelom března a dubna proto probíhal v naší mateřské škole ve znamení generálního úklidu beruškové zahrady, do kterého se zapojili všichni zaměstnanci školy, tzn. paní uklízečky, paní kuchařky a paní učitelky. Všechny potřebné pracovní nástroje – kolečka, hrábě, lopaty nám zapůjčily Technické služby Města Chlumce n. C., za což jim patří upřímný dík.

Další obrovské poděkování bychom chtěli touto cestou vyjádřit paní Martině Svatoňové a panu Pavlu Kleferstainovi

z Olešnice, kteří nám zdarma zapůjčili, přistavili a zajistili odvoz velkého kontejneru na písek. A protože písku bylo opravdu hodně, odvezli jej hned dvakrát. Součástí velkého úklidu nebylo jenom hrabání listů, nátěr herních prvků a celkový úklid zahrady, ale i výměna písku obou dětských pískovišť. Písek v dětském pískovišti musí odpovídat daným hygienickým parametrům a čas od času by se měl zcela vyměnit. Proto jsme využili období, kdy byla naše mateřská škola uzavřena, a celou akci zajistili vlastními silami. Často jsme nevěřili svým očím, co všechno si beruškové děti do spodních vrstev pískovišť ukryly. Nebyly to jenom běžné hračky na písek, jako jsou lopatičky, formičky a kbelíčky, ale i hotové poklady v podobě panenek, autíček a dalších dětských cenností. Počasí nám přálo a práce šla dobře od ruky. Sice nás trochu bolela záda, ale zase máme dobrý pocit z toho, že jsme prací na čerstvém vzduchu vykonali něco pro své zdraví, a také pochopitelně máme radost z celkového výsledku. A teď už se můžeme těšit na znovuotevření naší školičky a na hezké chvíle, které budeme moci strávit s dětmi na naší uklizené zahradě.

Kolektiv zaměstnanců MŠ Beruška

Inzerce

Já jsem brouček, bydlím v trávě,
kamarády hledám právě.
Zvu vás proto do školky,
přijďte, kluci i holky!
Budeme se tady smát,
kreslit, zpívat, tancovat!

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA

www.msberuska-chlumec.cz

zve rodiče a děti k zápisu do MŠ na školní rok 2021/2022
ve dnech 3. a 4. 5. 2021 vždy od 9 do 15 hodin

Žádost o přijetí je možné doručit:

- osobním podáním zákonného zástupce a dítěte v MŠ (přesný termín je třeba si individuálně domluvit na tel. 602 202 620 – z důvodu dodržení epidemiologických opatření) – tento způsob doručení preferujeme
- zasláním poštou, případně vhozením do poštovní schránky na budově MŠ
- vložení do datové schránky MŠ
- zasláním e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem

Žádost musí obsahovat:

- vyplněný tiskopis žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání, jehož součástí je i potvrzení lékaře o řádném očkování dítěte
- kopii rodného listu dítěte

Těšíme se na vás!

Inzerce

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

SE KONÁ 3. + 4. KVĚTNA 2021
OD 8.30 DO 14.00 HODIN

PŘIHLÁŠKY SE PŘIJÍMAJÍ

· osobně v MŠ dle rezervačního systému na www.msuzamku.cz

S SEBOU SI VEZMĚTE:

- rodný list dítěte (stačí i kopie)
- průkaz totožnosti zákonného zástupce
- potvrzení o očkování
- přihlášku do MŠ (lze vyplnit na místě)

VŠECHNY DOKUMENTY MŮŽETE ZASLAT

- datovou schránkou
- poštou nebo do schránky školy
- e-mailem s elektronickým podpisem

www.msuzamku.cz skolka@msuzamku.cz 495 485 262 733 539 854

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května 198, ☎ / fax: 495 485 357, www.ddmchlumec.net

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC KVĚTEN 2021

1. 4. – 7. 5. po-pá **JARNÍ PUTOVÁNÍ**
Vezmi s sebou rodiče, babičku či dědečka a vydej se na dobrodružnou cestu. Úkolem cesty je projít určenou trasu a splnit pár jednoduchých úkolů. Drobná odměna tě nemine.
Více informací na www.ddmchlumec.net

7. 5. pátek **DÁREK PRO MAMINKU**
Kreativní dílna je určena pro děti od 6 let i jejich rodiče. Přijďte si vyrobit krásný dárek pro maminku.
Čas a místo: 15.30–17.30 hodin
v univerzální učebně DDM
S sebou: přezůvky, svačinu a pití
Poplatek: 40,- Kč
Přihlásit se můžete přímo v DDM nebo telefonicky do 5. 5. 2021.

10. 5. pondělí **XBOX KINECT 360 HRY**
Čas a místo: 16.00–17.00 hodin,
GT klub DDM
Hraní bez ovladače znamená, že hrajete celým tělem. Kinect reaguje na vaše pohyby. Chcete kopnout? Prostě kopněte! Chcete vyskočit? Prostě vyskočte! Nemusíte se učit ovládání – víte, co máte dělat. Hry – závodivé, sportovní, taneční a další..
Akce je bez poplatku.
Počet míst je omezen. S sebou přezůvky.

19. 5. středa **TURNAJ V DESKOVÝCH HRÁCH**
Určeno pro děti od 1. do 9. třídy ZŠ. Přijďte si zasoutěžit v deskových hrách. Pro soutěžící jsou připraveny diplomy a drobné odměny.
Čas a místo: 14.00–15.30 hodin,
univerzální učebna DDM
Akce je bez poplatku.

Nabízíme letní tábory 2021:

Všeobecný I., 2. 7. – 10. 7. 2021, Frýdštejn
Hl. vedoucí: Lucie Panchartková.

Kobliha – Všeobecný II., 31. 7. – 11. 8. 2021, Pecka
Hl. vedoucí: Ondřej Pulec.

Judo tábor – 17. 7. – 25. 7. 2021, Svatá Kateřina
Hl. vedoucí: Miloš Steklý. Pro děti z kroužku juda.

Přírodovědný příměstský tábor – 19. 7. – 23. 7. 2021,
areál DDM + výlety

Hl. vedoucí: Lucie Panchartková.

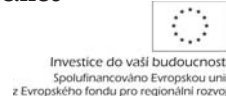
Taneční příměstský tábor – 9. 8. – 13. 8. 2021,
areál DDM + výlety

Hl. vedoucí: Naďa Vilgošová.

Přihlášení je on-line na našich webových stránkách nebo přímo v DDM.

Přihlášky na zájezdy, informace:

www.ddmchlumec.net

Inzerce

JUDO – Covid pohár 2021, soutěž č. 1

Navzdory situaci, která nám zavřela školy i sportoviště a odřízla většinu dětí i dospělých od normálního života, náš klub juda se začíná pozvolna probouzet.

Judo je sport, který ke svému provozování vyžaduje speciální prostory, vybavení a odborné vedení, takže dělat

na vzduch, aktivně se hýbat a udělat tak něco pro svoje zdraví a kondici.

První soutěží bylo po dobu 6 dnů vykonat maximální počet kroků, a to buď chůzí, nebo během. Do soutěže se zapojilo celkem 17 dětí a 5 v kategorii dospělých. Výkony byly fantastické a jen

2. místo Lenka Lazarová (247 347)
3. místo Kateřina Černá (231 881)

Uvádíme ještě další účastníky, kteří zvládli více než 100 000 kroků:
Nikol Sejkorová (183 223)
Leontýna Frýdová (173 124)

Kateřina Černá

Mikoláš Konečný

Lucka a Lenka Lazarovi
s trenérem Ladislavem Bělikem

Denisa Černohorská

ho doma „na koleně“ moc dobře nejde. A jelikož už všichni zoufale vyhlížíme konec pandemického stavu, ono pověstné světýlko na konci tunelu, rozhodli jsme se, že není čas otálet, a pustili jsme se do „domácí“ přípravy. V březnu jsme vyhlásili v rámci klubu několik soutěží, jejichž cílem bylo děti osvobodit od obrazovek televizí, mobilních telefonů a počítačů a dali jim důvod se dostat

potvrdily, že potřeba a chuť se hýbat naše děti neopouští ani v současných nevládných podmínkách.

Uznání si zaslouží všichni zúčastnění, nicméně někteří se do toho opravdu opřeli a soutěž má i své vítěze.

Pořadí

1. místo Lucie Lazarová (248 586 kroků)

Dominik Vilgoš (143 228)
Vladimír Rez (107 563)

Za trenérský tým si nejlépe vedla
Magda Svobodová (175 948)

O týden později jsme rozjeli aktivity i pro menší děti kategorie U 9 r. n. (2013–2014) a U 11 (2011–2012). Jejich první soutěž spočívala také v počtu ušlých kroků za 11 dní. Děti na to měly o pět dní více a také podaly slušné výkony.

Výsledky kategorie U9 (2013–2014)

1. místo Mikoláš Konečný (162 705 kroků)
2. místo Justýna Bránská (105 247)
3. místo Rudy Pivná (78 629)

Kategorie U11 (2011–2012)

1. místo Denisa Černohorská (178 624)
2. místo Martin Brzák (127 787)
3. místo Patrik Cudlín (71 231)

Takže doufám, že nás sportovní nadšení neopustí a budeme pokračovat dál, neboť i ta nejdelší cesta začíná prvním krokem.

Za trenérský kolektiv
Láďa Bělik a Petr Černohorský

Inzerce

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, CHLUMEC NAD CIDLINOU

SRDEČNĚ ZVE NA

JARNÍ PUTOVÁNÍ

Vezmi s sebou rodiče, babičku či dědečka a vydej se na dobrodružnou cestu. Úkolem cesty je projít určenou trasu a splnit několik jednoduchých úkolů.

Některé úkoly jsou pouze pro to si něco vyzkoušet, ale u některých budeme chtít odpověď, kterou nám napiš do e-mailu.

Na místech označených červeným fáborkem naleznete úkoly.

Prosím, obrázek či pomůcky vždy vrať zpět na původní místo!!!

Správné odpovědi budou odměněny.

Kdy?

Cesta byla spuštěna od 1. 4. 2021 do 7. 5. 2021.

Podle situace je možné, že akci budeme prodlužovat (sledujte web stránky).

Kde?

Cesta začíná u hřbitova v Chlumci nad Cidlinou, která vede okolo Nirosty, lesem ke studánce a na Mračnovku. Délka trasy je cca 3 km.

Na webových stránkách naleznete vyhraněnou trasu pomocí obrázků.

Kam poslat odpovědi k úkolům?

E-mail: sadkova@ddmchlumec.net

Na e-mail vám po správném zodpovězení zašleme termín, kdy si budete moci odměnu vyzvednout v DDM.

Nedáte-li všechny úkoly dohromady, i tak si zasloužíte odměnu. ☺

Přejeme hodně štěstí a užijte si jarní putování.

TĚŠÍME SE NA TÁBOR, PROTOŽE TÁBOR BUDE!!!

PS Táborník pořádá

1. 8. - 14. 8. 2021

cena zůstává tradičně stejná 2990 Kč

www.PojedNaTabor.cz

Více informací Zbyněk Říha na 775 011 155.

Přihlášky a dotazy posílejte na pstabornik@gmail.com.

Klub českých turistů, odbor TJ Sokol Chlumeck n. C.
ve spolupráci s PS Táborník Chlumeck n. C. vás zvou na

19. ROČNÍK PUTOVÁNÍ OKOLÍM CHLUMCE N. C. DNE 15. KVĚTNA 2021

Start a cíl: pod sokolovnou – klubovna KČT
vyrážíme od 7.30 hodin a končíme v 17.00 hodin

Startovné: pro všechny trasy jednotná částka 20 Kč

Putování se koná za každého počasí, na vlastní nebezpečí
a podle aktuální situace s pandemií Covid.

Bližší informace:

Z. Hladíková, tel.: 606 542 346, z.hladikova@centrum.cz

Cyklotrasy: 43 km, 20 km

Pěší trasy: 7 km, 12 km

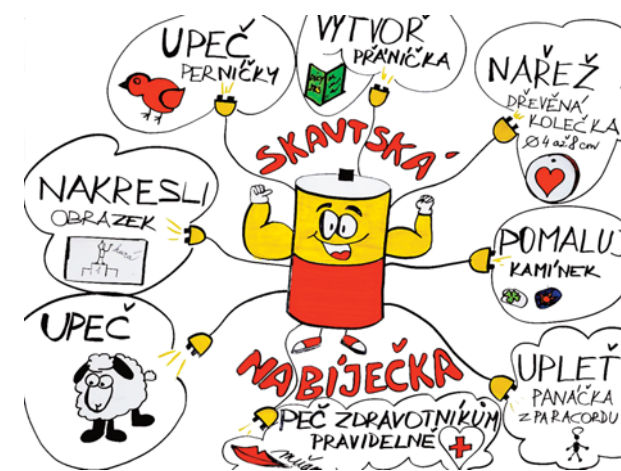

SKAUTSKOU STEZKOU

WWW.SKAUTCHLUMEC.CZ

SKAUTSKÁ NABÍJEČKA

Mnoho našich světlušek, včel, skautek, skautů a jejich maminek a tatků se zapojilo do SKAUTSKÉ NABÍJEČKY. Pravidla byla jednoduchá. Vyroba, nakresli, nařež, pomaluj, upeč... přišel si na své úplně každý. Co za to všichni měli? Při tvorbě relaxovali, přišli na fajn myšlenky a tam, kam jsme výtvoři předali, vykouzlili úsměv či hezčí den.

Pravidelně krabicemi plnými dobrot a pozorností děkujeme zdravotníkům FN Hradec Králové a Nemocnici Nymburk. Potěšili jsme i místní lékaře a personál i babičky a dědy v domově důchodců.

Pečeme skautské beránky, tvoříme přáníčka, pleteme srdcové klíčenky, malujeme na dřevěné kuláčky a kamínky a pak tím tvoříme radost. Je psychicky náročná doba, kdy je mnohdy více starostí než radostí, přijde nám tedy důležité myslet nejen na sebe, ale i na druhé.

Pomáhat a být součástí komunity (nazýváno Aktivní občanství) je od roku 2017 zakořeněné i ve skautské výchovné metodě, kdy je tento prvek vnímán především ne jako něco dělat pro jiné části společnosti, ale spíše společně s nimi na něčem pracovat/spolupracovat.

UKLIÐME ČESKO – UKLIÐME CHLUMECKO

Uklidíme Česko je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky. Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek. I my jsme se do akce zapojili, a ačkoliv hlavní jarní úklidový den vyšel letos na sobotu 27. 3., protáhli jsme si akci na celý následující týden.

Nejúspěšnější „lov na odpad“ byl však právě v první den akce. V tuto sobotu se do uklízení zapojilo 12 rodin a v přidělených sektorech sebraly celkem 54 pytlů různého nepořádku a nepočítané pneumatiky. Nejnadějnějším sběračem se ten den ukázal radní Chlumeck Pavel Hampl se svou rodinou. Ti ve svém sektoru nasbírali 15 pytlů odpadků, 5 pneumatik a jednu kvalitní aluminiovou televizní anténu. Uklízeli pravý příkop od kruhového objezdu za městem k nadjezdu směr Lovčice. Smutné je, že když odpoledne dorazila jiná parta uklízet levý příkop, leželo už v pravém opět několik čerstvých kelímků od kafe.

V týdnu pak několik dalších partiček procházelo zatím neuklizené sektory a naplnilo ještě více než 10 pytlů.

A na závěr akce jsme věnovali jeden den z prodlouženého velikonočního víkendu úklidu naší Cidliny. Vydali jsme

se na plavbu dlouhou sice jen 5 kilometrů, ale na odpad hodnotnou. V obavě, abychom nebyli zastřeleni na hranici okresu, jsme raději splutí ukončili u pamětnického mostu. Ale i tak jsme kánoe zatížené směsí různých petlahví, plechovek, igelitu a dalšího haraburdí stěží vytáhli z koryta řeky.

Celkem jsme za tento úklidový týden naplnili více než 70 pytlů odpadů, které technické služby po domluvě hbitě likvidovaly.

Mise byla snad úspěšná a nám v hlavě hlodá spousta otázek: Proč je někdo ochoten naložit ojeté pneumatiky do auta, odvést je za město, když všude jsou sběrné dvory? Proč je někdo schopen vyhodit do příkopu zavázaný igelitový pytel plný listů? Proč někdo vysype svůj odpad na okraj lesa a nechá tam i obálky a účty na své jméno? (jednoho takového výtečníka jsme kontaktovali). Proč je někdo schopen obal od kávy a nápojů, které v autě dopije, vyhodit okýnkem do příkopu? Proč rybář nad jezem v Lučicích, který sedí ve svém autě zaparkovaném na břehu řeky mezi dva stromy, neuklidí odpad, kterého má kolem svého místečka spousty?

No, odpověď na tyto otázky asi nikdy nenajdeme, máme totiž velké štěstí a kolem nás jsou úplně jinak smýšlející lidé.

I během této akce jsme se potýkali se spoustou omezení. Každá rodina nebo uklízeč partička musela startovat samostatně ve svém sektoru, nemohli se po akci potkat, popovídat, vyměnit si veselé i smutné historky z úklidu... Přesto se zapojila spousta skvělých lidí, kterým tímto ještě jednou moc děkujeme. Dobrá zpráva je, že jsme neuklízeli sami a nezávisle na nás uklízela ve svém okolí i spousta dalších lidí.

Takže jim všem patří velký dík za to, že chtějí dělat svět hezčí.

SKAUTSKÝM SVĚTEM

ŠILENCI BOURAJÍ SOCHY

Stamiliony lidí na celém světě jsou vděční gen. lordu Robertu Baden-Powellovi (dále jen B-P) za vznik skautského hnutí, které vychovává mládež v duchu skautských zákonů ve správné, mírumilovné občany. Děkuji mu zároveň za krásné mládí plné dobrodružství a kamarádství.

Vděční občané v anglickém městě Poole mu postavili v roce 2007 bronzovou sochu hledící na ostrov Brownsee, kde B-P v roce 1907 uspořádal první skautský tábor. Toto datum je pokládáno za oficiální vznik skautingu.

Dnes je socha obedněna dřevěnými deskami a městští radní se dohadují, co dál. Lord Baden-Powell byl obviněn magory z Black Lives Marter na jejich demonstracích z rasismu a sympatiím k Hitlerovi – on, který byl na čelním místě seznamu osobností, které musí být po dobytí Anglie hitlerovským Německem likvidovány. Občané Poole se obávají stržení sochy šílenými aktivisty, stejně jako se stalo některým osobnostem v USA i jinde ve světě.

Neustálé poměrování historie dnešními měřítky je v důsledku nebezpečného idealismu, že my jsme ti nejlepší!

VÝROČÍ

„100 let chlumeckého JUNÁKA“ bylo loni přeloženo v důsledku pandemie na letošní rok. Je znovu ohroženo stávajícími celostátními opatřeními a vývoj se nikdo neodvážá odhadovat. Přípravy navzdory nepřízní osudu pokračují!

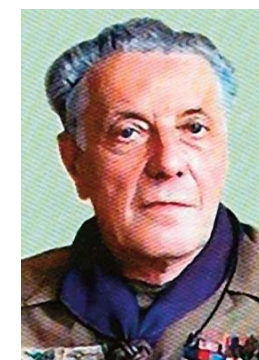
Květnové povstání – 5. květen. Letošní vzpomínka na tyto památné dny bude asi poznamenána koronavirem. Přesto nesmíme zapomenout na hrdinství prostých lidí, kteří se v roce 1945 chopili zbraní, stavěli barikády a pomáhali, kde se jen dalo – šest let teroru německé okupace zanechalo v našich rodičích a prarodičích hlubokou nenávist ke všemu německému. Skauti nezůstali stranou – přímo v Praze bojovala „Zpravodajská brigáda“, vzniklá původně ze skautského oddílu přešlého do ilegality, která dokázala během okupace vycvičit 1 000 bojovníků!

Den vítězství – 8. květen. Německo před 76 lety oficiálně kapitulovalo, ale na území protektorátu se stále bojovalo. Fanatičtí Němci možná ještě věřili v tajné zbraně svého Hitlera, ale hlavně se báli, že východní armády jim budou oplácet stejnou mincí za všechna zvěřstva páchaná na civilním obyvatelstvu i zajatcích, a proto prchali do zajetí na západ – mnozí však byli vydáni nazpět do zemí, kde zločiny spáchali, a byli tam tvrdě potrestáni.

UDÁLOSTI

Nominace na Nobelovu cenu míru. Norská poslankyně nominovala celosvětové skautské hnutí na Nobelovu cenu míru za rok 2021. „Skauting je postavený na tom, že dává mladým lidem schopnosti, díky nimž se stávají aktivní součástí společnosti.“

Nobelovu cenu míru, na rozdíl od ostatních Nobelových cen, neuděluje švédská Akademie věd, ale Nobelův výbor jmenovaný norským parlamentem.

JUDr. Velen Fanderlík rehabilitován na konci ledna 2021 pražským městským soudem.

Za německé okupace byl členem justiční služby exilové československé armády v Londýně. Po válce byl členem vojenských prokurátorů v norimberském procesu, vyslyšal např. Ribbentropa nebo Göringa. Přivezl do Československa K. H. Franka, později v ČSR popraveného.

V roce 1946 byl zvolen starostou Junáka, 1948 uprchl do Kanady; až do smrti v roce 1985 vykonával funkci starosty československého exilového skautingu. V politických procesech v 50. letech byl označován za duchovního vůdce protistátních skautských aktivit.

24. duben – Mezinárodní den skautů.

23. květen 1920 – 100 let JUNÁKA v Chlumci n. C.

4. květen – Den hasičů. V době pandemie je práce hasičů ještě daleko náročnější než v normální době. Díky! Malá úprava skautského zákona „Hasič je prospěšný a pomáhá jiným!“

10. květen – Den matek. Kytíčku našim maminkám!

Mika-Köhler

Skautskou stezku připravila **Věra Applová – Lolli**

Kde domov můj (4)

Jak se město podle zákona o domovském právu staralo o chudé nemocné

Ještě v prvních desetiletích minulého století nebylo při onemocnění běžné ukládat se do péče lékařů v nemocnici. Všichni majetnější občané marodili doma a rodina jim k lůžku přizvala léčitele ze sousedství, bylinkáře a zřídka i lékaře. Ti chudí na takové léčení neměli peníze a zpravidla tiše očekávali svůj konec. Jen malá část chudých se dostala do tzv. chorobince, kam zpravidla nepřicházel studovaný lékař, ale byla zajištěna velmi jednoduchá obsluha. Vítězslav Klemens označil za takový chorobinec dům na místě dnešního č. p. 88/I na nábreží. Dřívější vojenský špitál měl stát na místě dnešního klubu důchodců, pozdější obecné školy či synagogy. O ještě starším špitále zanechal poznámku Karel Khun z roku 1630, kdy konšel zvo-

lil úředníky pověřené dohledem nad špitálem. Kde špitál stál a jakou plnil funkci, nevím. První nemocnici postavil v Chlumci na své zahradě na jižní straně nynější základní školy a svým nákladem Ignác Wenzel v roce 1852 a věnoval ji chudým chlumeckým občanům. Pod názvem nemocnice si ale nesmíme ani zdaleka představovat zařízení podobné dnešním časům. Byl to malý domek s osmi postelemi, kde na veškerou hygienu sloužil lavor se džbánem na vodu. V prvních letech vydržoval nemocnici sám dobrodinec, který měl vlastní dům a obchod se senem a slámou pro místní posádku na místě dnešního Netíkova papírmictví. Usiloval společně s městem, aby zařízení získalo statut veřejné nemocnice. Koncem pa-

desátých let se tak stalo, přesto její podstatou zůstala nadace, kterou Wenzel zřídil. V roce 1859 byla nemocnice zařazena mezi všeobecné veřejné nemocnice. Obec ji do své správy převzala v roce 1867. Lékařem, který sem občas docházel, byl MUDr. Dlouhý, potom Hlaváček, ale ani ošetřovatel, kterého ustanovilo Město, zde nebyl po celý den. V roce 1893 činilo jeho služné od města 200 zl. Stravu pro pacienty opatrovala opatrovníkova manželka z velmi nízkého limitu a za údržbu prádla měla 40 zl. Rozsah služeb a prostředí nemocnice vyhovovalo jen nejhudším, majetnější nacházeli příznivější prostředí doma. V prvních letech bylo v nemocnici léčeno jen několik desítek pacientů. V roce 1893 již 103, 1894 86 a v roce 1895 74 pacientů, za tři roky 263 pacientů zde promarodilo 6 682 dnů. Ošetřovací taxa stanovená Zemským úřadem činila ko-

lem 50–60 krejcarů. Vybavení nemocnice koncem století již výrazně neodpovídalo požadovaným standardům a městská správa byla z Prahy opakovaně upozorňována na zrušení statutu veřejné nemocnice (1893 a ještě další výzvy jsou uloženy mezi archiváliemi). V roce 1898, poté co bylo rozhodnuto o stavbě nové školní budovy, byla nemocnice přemístěna do objektu příslušného k ostrostřelecké střelnici, kde bylo 20 lůžek, ale opět v nevyhovujících podmínkách. Město nemělo dost prostředků na její modernizaci, ke které došlo až na počátku minulého století převedením pod správu okresního zastupitelstva. Také v této nemocnici zpočátku opatrovali pacienti pouze opatrovníci-ošetřovatelé s občasnými návštěvami lékařů. Nemocnice sloužila převážně nejchudším, kteří často neměli na úhradu denní taxy. Rozdíl musela uhradit příslušná obec. Tak tomu bylo, i když se Chlumecťáci léčili v jiných nemocnicích a náklady za léčení sami neuhradili. Například v roce 1868 poslala příbramská veřejná nemocnice účet za pobyt chlumeckého příslušníka A. Duška. V archivních spisech se nalézá řada účtů, které vystavily chlumeckým domovním příslušníkům cizí nemocnice, např. všeobecná nemocnice ve Vídni, v Praze atd. Město je muselo uhradit, a pokud zjistilo, že pacient mohl účet uhradit sám, nebo jeho povinní rodinní příslušníci, muselo je na nich vymáhat. Často se stávalo, že z neuhrazených účtů nemocnici zůstala ztráta, muselo ji Město odepsat na úkor svého rozpočtu. Jako příklad uvedu z archivních spisů: v roce 1885 Josefa Khylová porodila v mladoboleslavském vězení, následně žila u porodní báby a město Mladá Boleslav žádalo zdejší městský úřad náhradu 14 zl. 20kr. V archivu najdeme i účet z Královské zemské porodnice a nalezince v Praze. Dalším novějším příkladem, kdy městský úřad musel řešit ze svého chudinského fondu občany, kteří ve městě nežili, je z roku 1916. O výpomoc požádala rodina Tylova, domovskou příslušností patřící do Chlumce, žijící v Úpici. K dalším městským zaopatřovacím ústavům patřil chudobinec. O jeho pořízení město usilovalo velmi dlouho, ale bránil tomu nepříznivý rozpočet. Ke značnému zadlužení došlo již při zřízení měšťanky a pokračovalo až do poloviny minulého století, když se zvýšilo stavbou nového

Paláce škol. K dluhům města měli jeho představitelé velmi rozdílné názory, stejně jako by tomu bylo dnes. Zatímco starosta Kalina přesvědčil ostatní představené (radní) i výbory (ostatní zastupitele) ke zřízení měšťanky se zadlužením, následný starosta Kreuzmann se bránil jakémukoliv investování, jen aby město oddlužil. Jeho následovníkem byl Kozelka a my dnes víme, že jeho velkorysost a nebojácnost k dalšímu zadlužení města ho proslavily, i když se soukromými prostředky hospodařit neuměl, až skončil v konkurzu. Ale každý politik je svůj a veřejnému zájmu byla více příznivá velkorysost. Město vlastnilo objekt příslušný k ostrostřelecké střelnici, ale výletní restaurace zde živořila. Proto někteří zastupitelé navrhovali v roce 1883, aby zde byl zřízen chudobinec. Kdyby návrh prošel, nebylo by po 15 letech kam přemístit nemocnici. V roce 1895 byl pro chudobinec zakoupen domek, který byl stržen až koncem minulého století č. p. 37/II na nábřeží. Město mělo velmi dlouho nedostatek bytů a chudí na tom byli nejhuř. Do chudobince se dostávali ti nejchudší. Nejednou jim muselo z chudého účtu zakoupit i základní ošacení (jen aby nespali ve stáji, příklad je z roku 1915). Našli se i takoví obyvatelé, kteří neměli na úhradu toho nejnižšího nájmu, který zde byl stanoven. V roce 1926 jednoho takového přestěhovali do bývalé, minimálně upravené, stáje ve Vinopalně. Jeho rodina zde potom žila až do šedesátých let. Počátkem století Město uvažovalo o rozšíření chudobince přístavbou, ale nedošlo k tomu. Chudobinec zde byl až do třicátých let. V roce 1925 byl ještě chlumeckou okresní komisí zakoupen bývalý zámeček v Zapči a některá okolní stavení, která byla jeho součástí, pro zřízení okresního chudobince, chorobince a sirotčince. Některé funkce začal plnit ještě před zrušením okresní komise, jeho funkce převzal nový okresní úřad v Novém Bydžově. Snaha vybudovat ve městě sirotčinec byla již koncem 19. století a územně byl situován mezi zámek a nádraží, kde ještě byly nezastavěné pozemky. V roce 1908 byl pozemek p. č. 1290 dokonce zakoupen. Ke stavbě mělo být využito zůstatku Wenzelovy nadace, která zůstávala nedotčená na spojitelném účtu. Nevím, kolik ve městě žilo sirotků, ale péče o ně také příslušela také domovské obci, která pro ně musela stanovit opatrovníka

a jemu poskytovat podporu. Ve fotopříloze je přípis starosty Čermáka důchodnímu Vokrouhleclému ve věci podpory Josefu Krenčíkovi, opatrovníkovi Kalinkových sirotků. Děti přicházely o rodiče při různých nešťastných událostech, ale také se rodily i bez tatínků. V roce 1879 je v archivu zaznamenáno „jen“ 11 nemanželských porodů. Dnešní statistiky uvádějí vyšší čísla, ale to uvozované „jen“ jsem nepřipsal já, pochází z archivu, ze kterého jsem uvedl i jiné příklady v dřívějším textu. Nevím, jak to bylo s duševně nemocnými, ale město v roce 1903 podalo žádost o umístění ústavu pro choromyslné. Ke starostlivosti města patřila i podpora porodním babičkám. V účetních knihách je zanesena podpora současně až pěti z nich, obvykleji ovšem současně byly tři. Děti se rodilo hodně, bohužel vysoká byla také jejich úmrtnost, a jak to umí statistici, velmi ovlivňovala průměrné dožití obyvatel. Současně najdeme mezi tehdejšími obyvateli řadu kmetů vysokého věku. Když chudí zestárlí, musela se obec postarat také o jejich pohřeb. Těžko soudit, zda rozloučení s nimi bylo důstojné, ale nepochybně stejně bolestné, jako s bohatými. Pohřebné bylo rozděleno do několika kategorií. V roce 1892 byl pohřeb poskytován ve čtyřech třídách. Nejlevnější hrob byl za 1 zl., ve čtvrté třídě ze čtyř (nejdražší byl za 4 zl.). To však nejsou započteny náklady na církevní obřad, hudbu apod. Chudá rodina však sotva zaplatila nejnižší náklady. Když je neuhradila, potom je z chudinského fondu muselo uhradit město. Některé spolky, aby mohl být smuteční obřad důstojnější, zakládaly vlastní pohřební fondy. Pohřební bratrstvo ostrostřelců tak zajistilo svým členům nejen doprovod v uniformách s praporem, ale i hudbu a čestné střelení. K ostrostřelcům sice nepatřili jen bohatí členové, ale ti nejchudší sousedé také ne. Pokud neměli chudí pozůstatí na pohřeb a musely být náklady hrazeny z chudinského fondu, potom tu byla přenosná rakev s výklopným dnem. Podobným, jako dnes mají sběrové kontejnery. Zesnulý byl z rakve vyspán do hrobu. Svůj fond později měli i dražní zřízenci. Nemám v úmyslu se podrobněji rozepisovat o sociálním zabezpečování obyvatel, které vyplývalo ze zákona o domovském právu, jen připomenout, že se tato péče postupně rozšiřovala a modernizovala podle potřeb rozvíjejícího se hospodářství.

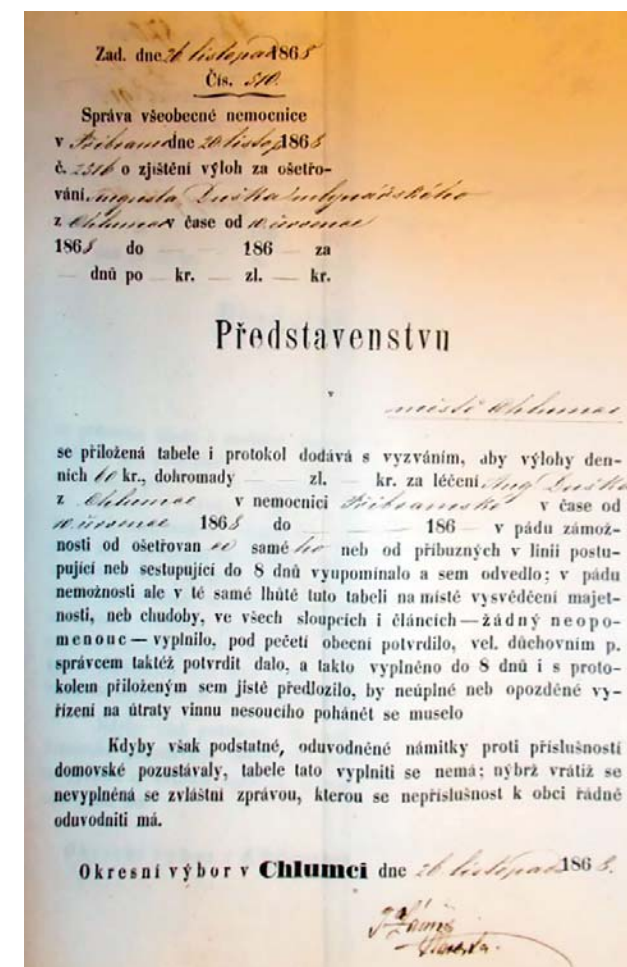
Již koncem předminulého století byly zřizovány veřejné stravovny, údajně, aby bylo zabraňováno žebrotě. V Chlumci byl ustanoven vedoucím takové stravovny, která byla zřízena na pozemku okresní školky (na počátku Švermovy ulice u zámku), okresní zahradník Jan Říha. Kuchařkou byla paní Říhová. Cestující adepti oběda měli vždy něco pomoci ve školce, než oběd dostali. Podle vyhlášky mohli pocestné, požadující jídlo, využívat v případě potřeby i místní řemeslníci. Později byla stravovna v Zapči, kde také byl okresní ústav pro bezplatné a všeobecné zprostředkování práce a služeb. Za první republiky Město k zadržování žebračů zřídilo samostatný fond chudoby, do kterého mohli občané přispívat. Kdo přispíval, dostal tabulku, kterou mohl upevnit na dveře, aby odradil žebračky. Možná takovou tabulku najdete někde za trámem ve starších domech, jako se to podařilo mně.

Srovnávat náklady na živobytí v průběhu několika století není možné. Jednak došlo k několika měnovým reformám, měnila se zaměstnanost. V devadesátých letech předminulého století

se rakouský zlatý proměnil ve dvě rakouské koruny. Po velké válce se také hodnota měny měnila. Přesto, protože jsem některá čísla uvedl již v prošlém textu, ještě další předkládám. Ve válečném roce 1866 měl městský důchodník (účetní) roční služné 500 zl., tajemník 300 zl. V roce 1878 stál kg chleba 12 krejcarů, 1893 byl kg hovězího masa za 62 kr., vepřové maso bylo vždy asi o pětinu dražší než hovězí, pivo bylo za 13–24 krejcarů. Denní mzda dělníka byla asi 45 krejcarů, pokud byl zaměstnán se stravou, dostal pouze 30 krejcarů, ponocný a lampář dostával od města za rok 252 zl. Pro zajímavost ještě uvedu, že obraz Klicpery od místního malíře Bartáka, který je stále na radnici, stál v roce 1890 35 zl., rám k němu 8 zl. Když překročíme století, na počátku minulého si dělník vydělal 2 rakouské koruny za den, mladý dělník korunu a přední dělník až tři. Učedník 40–80 haléřů, nebo také nic. Zemědělství dělníci na tom byli vždy huř. Od devadesátých let se mzdy nijak podstatně nezměnily. V roce 1902 stál kilogram chleba 20 haléřů rakouské měny, mlé-

ko bylo za 18 haléřů. V roce 1915 stál hektolitr! brambor 5,40 K, hovězí maso 4 K/kg, vepřové 5 K, cukr 1 K, vejce bylo za 11–12 haléřů, máslo stálo 2,50 K. Ve válečných letech, až do počátku dvacátých let, byly potraviny velmi nedostatkové, rozdělovala je tzv. aprovizační komise. Po válce v roce 1918 dostával zahradník u města 9 K za den, městský úředník 135 K za měsíc. Hovězí maso bylo za 15 K, telecí za 10, cukr stál 3 K, pivo 1,40 K/lt, jeden kilogram kapra stál 10 K. Ceny potravin v roce 1920 vzrostly. Hovězí bylo za 18 K, salám za 12–30 K, jitrnice přišla na 1 korunu. Roční plat metaře u města byl 7 200 za rok. Nouzové práce, které zajišťovala vláda (na Chlumcecku později např. regulace Cidlíny), přinesly denní mzdu 20 K. V roce 1922 přišlo kilo hovězího na 12 K, cukr byl za 5 K, oběd stál v hospodě 6–7 K, obuv 150 K, kalhoty 40 K, oblek 170 K. U ceny buřty, pokud si někdo přeje, tak vuřta, který stál korunu, tuto část ukončím. Příště se rozepteší, jak se bylo možno s domovským zákonem dostat šupem domů.

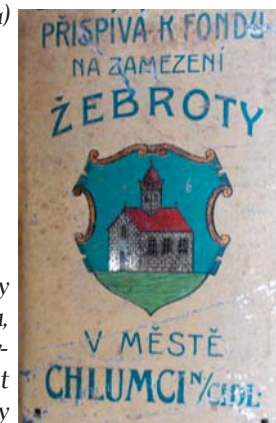
-ijv-

Obrázek chlumecké nemocnice z roku 1852 (kresba z archivu muzea)

Výzva (cestou okresního výboru) k úhradě za ošetřování v nemocnici v Příbrami mlynářského Aug. Duška v roce 1868 ve výši 60 kr. Město má částku uhradit, pokud není jiný povinný rodinný příslušník. (SOKA HK)

Dárci do fondu žebroty obdrželi kovovou tabulku, aby ji mohli umístit na domovních dveřích, a tím odmítnout případné přichozí žebračky

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Adam Hanyš

Anastázie Škrlová

Odešli z našich řad

Alena Ryglová 90 let
Helmut Zaloga 82 let
Zdeněk Vošoust 68 let
Zdenka Kobližková 88 let
Jitka Melezínková 74 let
Josef Hibler 88 let

Jaroslav Beneš 72 let
Vlasta Lehká 82 let
Zdeněk Podnecký 83 let

Za evidenci obyvatel Bc. Ladislava Zemanová

Inzerce

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum – 12x ročně • Číslo 4, vydáno 22. dubna 2021 • Náklad 960 ks • Vydává město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/L, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání – Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada pod vedením šéfredaktorky Mgr. Mileny Komárkové • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** na adresu: Městský úřad – správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článcích se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 29. 4. 2021**

fotografika Antonín Fibigr